

Gemeenteraad Dronten

Onderwerp: Informatie Coöperatie Gastvrije Randmeren

Geachte raadsleden,

Wij sturen u ter informatie drie documenten die betrekking hebben op de financiën van Coöperatie Gastvrije Randmeren.

De eerste twee documenten betreffen de jaarstukken 2018 en de programmabegroting 2020-2023.

Het derde document betreft een brief welke het college onlangs heeft verzonden aan het bestuur van de Coöperatie Gastvrije Randmeren waarin de verwachting wordt uitgesproken dat Gastvrije Randmeren een sluitende begroting presenteert voor 2021.

Wij gaan ervan uit u hiermee van voldoende informatie te hebben voorzien.

Hoogachtend,

het college van Dronten

drs. T. van Lenthe
Secretaris

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

Bijlage(n): 3

De Rede 58
8251 EX Dronten

Postbus 100
8250 AC Dronten

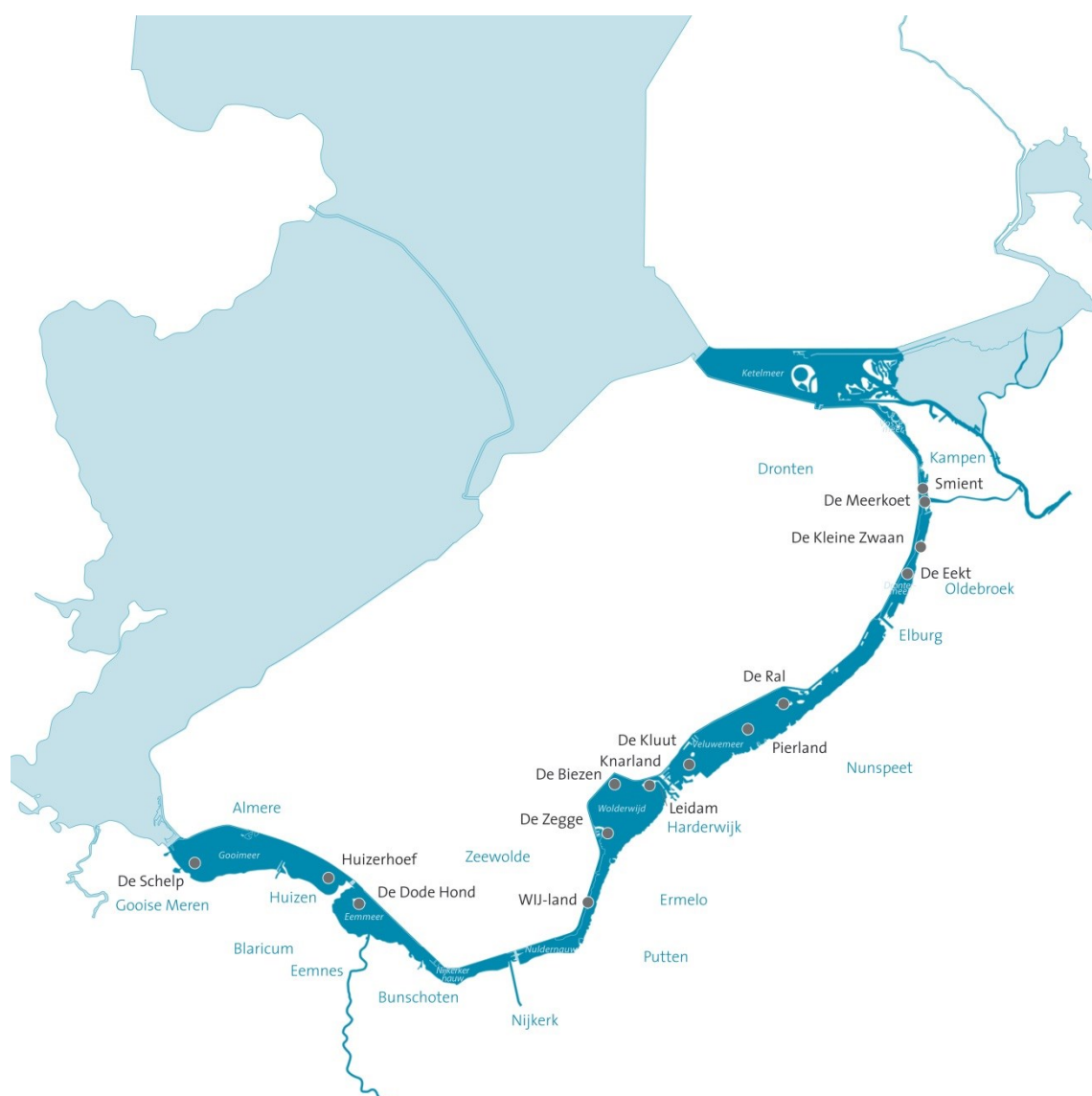
Telefoon:
+140321

www.dronten.nl

Jaarstukken 2018

Vast te stellen in de Algemene Vergadering van 21 juni 2019

INHOUDSOPGAVE JAARSTUKKEN

PAGINA

Inhoud

Leeswijzer	3
Samenwerking Gastvrije Randmeren – Algemeen	4
Bestuursverslag over het boekjaar eindigend 31-12-2018	5
1. Programma	6
1.1 Programma Randmeren	6
Jaarrekening over het boekjaar 2018	17
1. Balans per 31 december 2018 voor winst bestemming.....	18
2. Exploitatierekening over 2018	19
3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	20
4. Toelichting op de balans per 31 december 2018	22
Overige gegevens.....	33
1. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	33
2. Ondertekening Bestuur.....	33

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit het **bestuursverslag** (pag. 5 t/m 14) en **de jaarrekening** (pag. 15 t/m 31).

De opzet van het **bestuursverslag** is als volgt:

- Eerst wordt besproken wat de inhoud is van het programma is.
- Daarna volgt de volgende indeling:

Doelstelling	Resultaten	Activiteiten
Betreft de beoogde maatschappelijke effecten per project.	Hier worden te bereiken resultaten omschreven.	De activiteiten die worden ondernomen om de beoogde doelstellingen te realiseren.

De opzet van de **jaarrekening** is als volgt:

- Balans en exploitatierekening
- Grondslagen voor waarderingen en resultaatbepaling
- Toelichtingen balans en exploitatierekening
- Resultaatbestemming
- Controleverklaring
- Ondertekening

Samenwerking Gastvrije Randmeren – Algemeen

De gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband van de gemeenten Gooise Meren, Huizen, Blaricum, Eemnes, Bunschoten, Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Kampen, Dronten, Zeewolde en Almere. De twee Waterschappen Vallei & Veluwe en Zuiderzeeland en Rijkswaterstaat Midden-Nederland zijn adviseur van de coöperatie.

De coöperatie is belast met een aantal aspecten van gebiedsinrichting, beheer en onderhoud in de Randmeren en activiteiten op het gebied van (inter)nationale positionering. Ook worden in coöperatieverband de nog resterende IIVR-maatregelen gerealiseerd en is een nieuw inrichtingsprogramma 'Recreatieve ontwikkeling Randmeren' van ontwikkeld.

De begroting voor 2018 is op 16 november 2017 door de Algemene Vergadering van de coöperatie Gastvrije Randmeren goedgekeurd.

Kengetallen en prestatiecijfers:

Aantal gemeentelijke leden van de gebiedscoöperatie: 16

Aantal agendaleden van de gebiedscoöperatie: 3

Oppervlakte Randmeren: ca. 10.000 ha

Bestuursverslag over het boekjaar eindigend 31-12-2018

- **Verantwoording 2018**
- **Paragrafen**

1. Programma

1.1 Programma Randmeren

De coöperatie Gastvrije Randmeren heeft tot doel:

1. het behartigen van de bovengemeentelijke belangen van de recreatie binnen het gebied van de Randmeren;
2. het behartigen van de belangen van de natuur binnen het gebied van de Randmeren;
3. het bewaren en bevorderen van het natuur-en landschapsschoon binnen het gebied van de Randmeren;
4. het bevorderen van de watersportsector in het gebied van de Randmeren.

De volgende taken van de coöperatie Gastvrije Randmeren worden in dit programma begroot

Zoals ook verwoord in de ledenovereenkomsten:

- het jaarlijks maaien van waterplanten in water dieper dan 1.50 meter;
- het onderhouden van aanlegplaatsen voor recreatievaart;
- het uitvoeren van overig klein onderhoud in samenwerking met partijen;
- het aanvullend als betaalde diensten uitvoeren van onder meer kustbeheer;
- het positioneren van Randmeren in (inter)nationaal perspectief;
- het aanjagen van gebiedspromotie vanaf het water richting oevers;
- het uitbreiden en versterken van netwerken van maatschappelijke organisaties;
- Het inbrengen van deskundigheid voor vergunningen en procedures (o.a. N2000);
- Het agenderen van programmatische afstemming ruimtelijk-economische ontwikkelingen;
- Diverse meerjarenprojecten

Doelstellingen, resultaten, activiteiten en middelen 2018

Jaarlijkse taken op het gebied van beheer & onderhoud, gebiedsontwikkeling natuur en recreatie (IIVR), exploitatie en gebiedspositionering

Doelstelling Beheer & Onderhoud en (recreatie)ontwikkeling

Doelstelling Beheer & Onderhoud en (recreatie)ontwikkeling	Prestaties	Activiteiten
Het zorg dragen voor beheer en onderhoud van de voorzieningen en gebieden in de Randmeren die onder de verantwoordelijkheid van de Coöperatie vallen	Het investeren in de staat van onderhoud van de eilanden en aanlegplaatsen in de Randmeren buiten de havens en jachthavens	Het zorg dragen voor uitvoering van groot en klein onderhoud eilanden en aanlegplaatsen
	Het behouden van een goede staat van onderhoud in diepte van de recreatieve vaargeulen, aanvaargeulen eilanden en rietvrije schaatsroute etc.	Het uitvoeren van opdrachtverlening voor verdiepingen, betonningen e.d.
	Het beperken van overlast door waterplanten ten behoeve van de watersport en waterrecreatie	Inzet op het maaien van 450 ha waterplanten in het gebied; conform de DVO 2014-2018 met de Stichting Maaien Waterplanten Randmeren
	Het boeken van strategische resultaten op niveau IJsselmeergebied voor beheersproblemen	Advisering en kar trekken op strategisch politiek bestuurlijk niveau
Financieel bijdragen in de exploitatie voorzieningen met een publiek belang teneinde de prijs ervan voor de burgers op een acceptabel niveau te houden	Het beheer- en onderhoudsmodel van de eilanden, voorzieningen en bereikbaarheid van de eilanden tegen het licht houden.	Potentieel van eilandbezoek en bereikbaarheid bijvoorbeeld dmv fietspontjes doorontwikkelen
Behoud van Fiets-vaar vakanties in het randmerengebied	Vasthouden van de stijging sinds 2016	Relatiebeheer met de branche

Gebiedsontwikkeling natuur en recreatie en afronding IIVR

Doelstelling Gebiedsontwikkeling natuur en recreatie (IIVR)	Prestaties	Activiteiten
Investeren in kwaliteit eilanden en aanlegplaatsen in project 'Basis op orde'	Eilanden per cluster revitaliseren op basis van een individuele eigenheid en aantrekkelijkheid	2-jarig project voor groot onderhoud en doorontwikkeling, inclusief subsidie van provincie Noord-Holland.
Effectieve en samenhangende gebiedsontwikkeling aan de hand van externe initiatiefnemers als RWS, Waterschappen, I&M e.d.	Verbinding in het netwerk en signalering kansen en sturing op recreatiebelang en natuurbeleving	Advies en follow-up op landelijke/regionale gebiedsontwikkelingsprojecten voor o.a. hoogwaterwaterbescherming, ontwikkeling IJsselmeergebied en lokale gebiedsontwikkeling o.a. bestemmingsplannen
		Concrete actie aanlegplaatsen, fietspaden e.d. beide zijden Drontermeer ivm hoogwaterbeschermingsproject IJssel/Randmeren en dijkversterking Vallei & Veluwe
Projecten op terreinen recreatie, natuur en infrastructuur op basis van gebiedsontwikkelingsproces IIVR programma	Ontwikkeling Ecolint en rietzone, aanleg Groene Kruispunt, start verdiepingen en ontwikkeling fietspaden	Projectbeheer en –uitvoering
Verbreden van bezoek natuureilanden met fietsende vakantiegangers en inwoners, naast de reguliere watersport en gecharterde zeilschepen	In proces met omgeving komen tot vernieuwing van aanbod en aantrekkelijkheid van clusters van eilanden	Op basis van 'good practices' (o.a. huwelijk, scouting e.d.) verder doorontwikkelen van verbreding.
Behoud van Fiets-vaar vakanties in het randmerengebied	Voorzieningen in de havens op orde houden	Investeringsprogramma's gemeenten volgen

Doelstelling Gebiedspositionering: omliggende steden en internationaal

Doelstelling Gebiedspositionering: omliggende steden en internationaal	Resultaten	Activiteiten
Het gebied online en off-line positioneren op basis van eigentijdse beleving, daar waar het kan publiek-privaat met ondernemers langs het water	Follow-up contentontwikkeling website, online campagnes in het zomerrecreatie seizoen voor fietser, watersporter e.d. Nationaal: Doorlopende informatievoorziening online en off-line via themakaarten, nationale media en sterke merken Positioneren van Randmeren in campagnes van stakeholders uit het gebied, met nadruk op 100 jaar Zuiderzee Uitbreiden relevant bestuurlijk en bedrijsvennetwerk	Productie en verspreiding van online en off-line themakaarten, gebiedsinformatie en Randmerenmagazine. Magazine in oplage 25.000 voor inwoners omliggende steden Internationaal: Aanhaken op campagnes Toerisme Flevoland in Duitsland en NBTC-Waterlijn. Samenwerking met regionale bureaus voor toerisme o.a. op thema 100 jaar Zuiderzee in de rol van productontwikkeling In de regio Randmeren/IJmeer gezicht geven aan nut en noodzaak van de coöperatie
Nieuwe gebiedsontwikkelingen vanuit gemeenten inzetten voor(inter)nationale positionering	Bijzonderheden en vernieuwing Randmeren uitvergrooten in groter verband	2 publieke werken en inrichtingen en projectmatig (inter)nationaal positioneren
Nieuwe initiatieven en nieuwe evenementen bevorderen en ondersteunen in de rol van netwerkpartner	Zichtbaarheid in online en offline publicaties	Relatiebeheer met bedrijven en overige stakeholders

Programma verantwoording 2018

Doelstelling Beheer, Onderhoud en (Recreatie)ontwikkeling

Onderhoud eilanden & aanlegplaatsen

Het jaar 2018 stond in het teken van continuering van groot onderhoudswerkzaamheden, na de overname van de eilanden in 2015. Zo werd de bereikbaarheid van de eilanden in het Wolderwijd verbeterd en werd fase 2 van de aanlegplaatsen Wijland aan het Nuldernauw én de Eekt in het Drontermeer uitgevoerd. Daarnaast werd een forse tijdsinvestering gepleegd op de revitaliseringsopgave van eiland Dode Hond in het Eemmeer, met de betrokken stakeholders.

Exploitatie eilanden en aanlegplaatsen

De kansen voor recreatieontwikkeling in samenhang met een grote dichtheid van recreanten zijn vooral aanwezig bij eilanden op het Wolderwijd. Aantrekkelijke eilanden gaan samen met zorgvuldig groenbeheer en veel uren inzet voor de gastvrijheid. Voor het Wolderwijd is ingezet op werving van een beheerder(spaar) per eiland, waarmee de dagelijkse toezichts- en gastheerrol veel beter geborgd kan worden dan bij een beheerder in de vorm van 'vliegende keep'. De eerste resultaten over het bijzonder warme zomerseizoen 2018 zijn positief geweest. De nieuwe eilandbeheerders verbeterden de kwaliteit van zowel de eilanden, de dienstverlening en gaven suggesties voor fine-tunen van zon/schaduw, diep/ondiep snel/langzaam varen e.d.. Aan het einde van het seizoen werd een bestuurlijk besluit genomen over evenredige verdeling van opbrengsten seizoenkaarten met ingang van 2019 en een liggeldverhoging van 0,70 naar 0,80 cent na inbreng in de beheerdersvergadering. Met Rijkswaterstaat was overleg over verbeterpunten aan de recreatiebetonning (vaarwegmarkering) in verband met diverse nieuwe vaarroutes.

Maaien Waterplanten

De voorbereiding van het maaien van waterplanten in het zomerseizoen 2018 was een forse klus. De toename van de waterplanten in de Zuidelijke Randmeren is zo enorm dat het vaargebied dreigde te verminderen tot uitsluitend nog de hoofdvaargeul en enkele voormalige diepe zandwinputten. Een aanvalsplan voor het maaien van 600 ipv de geprognosticeerde 450 hectare werd gemaakt en alle leden en provincies werd gevraagd extra budget ter beschikking te stellen. Mede dankzij het brede regionale aanbod met provincie Noord-Holland was er een flinke drive om een fors groter budget bijeen te brengen en daarmee het watersportbelang van de regio fors te ondersteunen. In totaal werd ca. 60.000 Euro extra beschikbaar gesteld. Daarnaast volgde allereerst in juli daarna in november het besluit van provincie Flevoland om te willen bijdragen aan het maaibeheer, onderzoek en innovatie in de omliggende wateren van de Randmeren, het IJmeer en Markermeer met een bedrag van 180.000 Euro. De Coöperatie leverde op verzoek van de gedeputeerde input voor de onderliggende onderbouwing van de besluitvorming. Daarnaast kon de Coöperatie voor het eerst afspraken maken met de Rijkswaterstaat betonningsdienst voor aanpassing van de recreatiebetonning naar de gemaaide gebieden. Hierin werd samen met de waterrecreatie soms tot flinke keuzes gekomen welk gebied voortaan bevaarbaar zou zijn en welk gebied bedekt met fonteinkruiden.

Follow-up 3-jarige pilot maaien met regionaal voorstel aanpak waterplantenoverlast

Op uitnodiging van het Ministerie en trekker provincie Noord-Holland, is door de coöperatie in een tijdelijke publiek/private projectgroep waterplanten gewerkt aan regionaal voorstel, dat eind maart werd aangeboden in Den Haag. Het voorstel behelst een korte termijn (t/m 2022) oplossingsrichting van maaien, betonnen en aanleg van recreatievaargeulen door verdiepen en duidelijke communicatie en zonering. Voor de lange termijn oplossing is het van belang dat een verdiepingenplan wordt ontwikkeld. In het voorstel kon veel ervaring in combinatie met visie en inzicht van de Randmeren worden ingebracht. De reactie van

het Rijk is o.a. deelname aan een werkgroep om de onderdelen nader te bezien en uit te werken, waarmee een nieuw hoofdstuk kan beginnen.

Pers en communicatie

Gastvrije Randmeren zorgde voor een nieuwe toonzetting in de communicatie over de aanpak van de waterplantenoverlast. Voor het eerst kon worden gecommuniceerd dat zodanig werd gemaaid dat een aaneengesloten vaargebied ontstond en voor het eerst sloot de betonning aan op het maaiplan. De bijzonder warme zomer zorgde voor een explosie aan dichte plantengroei en al vroeg in het voorjaar begonnen de media met vragen. Diverse omroepen, waaronder RTV Utrecht, Omroep Flevoland, maakten reportages en na BNR-Nieuwsradio nam ook Het Financieel Dagblad contact op voor een reportage die eind augustus op de voorpagina verscheen. Van een regionaal probleem, met regionale media aandacht verschuift de waterplantenoverlast in het recreatievaarwater naar een IJsselmeer-breed en dus landelijk probleem met landelijke aandacht.

Doelstelling Gebiedsontwikkeling

Ledenbesluit Uitvoeringsagenda Recreatieve Ontwikkeling 2018-2021

In een extra bijeengeroepen ledenvergadering werd het tweede uitvoeringsprogramma van de Coöperatie in het leven geroepen, met als ambitie een krachtige impuls aan de fysieke kant van recreatieve ontwikkeling in water, eilanden en kust van de Randmeren. De ambitie is vertaald in de vier operationele doelen 'basis orde', 'kwaliteitsimpuls voorzieningen', 'nieuwe verbindingen' en 'integrale gebiedsontwikkeling'. Na het programma IIVR voor inrichting van recreatie en natuur, is dit tweede programma voor verdere recreatieve inrichting in het Natura2000 gebied van de Randmeren.

Gebiedsontwikkeling vanuit IIVR-programma

Er zijn geen projecten vanuit het IIVR-programma afgerond of nieuw opgestart. De lopende projecten werden getemporiseerd of deels uitgesteld. In het project Ecolint Elburg konden geen investeringen (aankoop recreatielandjes) gedaan worden ten behoeve van natuurontwikkeling. Vanwege o.a. de complexiteit van het project, was het ter inzage leggen van een ontwerpbestemmingsplan door Elburg niet mogelijk gebleken. De projectstart van het Groene Kruispunt is uitgesteld, vanwege het opstellen van een plan-MER en opnieuw ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan Strand Horst door Ermelo in december 2018. Het project Fietspad Noordeinde – Roggebotsluis was nog steeds niet realiseerbaar door Kampen als gevolg van de uitvoering van fase 1 van IJseldelta-Zuid. Het project van uitvoering van de verdieping op het Veluwemeer is geprobeerd tot een samenwerking te komen met Waterschap Zuiderzeeland voor de dijkversterking Drontermeerdijk voor inzet van het zand en is met partners overlegd over de haalbaarheid van een nieuwe strategie voor zandwinning met sturing van de coöperatie in plaats van het uit handen geven aan een externe partij zoals bij de verdieping kanobaan Drontermeer.

Gebiedsontwikkeling op initiatief van de coöperatie

Op initiatief van de gemeente Dronten, provincie Flevoland en de coöperatie is een conceptvisie (streefbeeld) opgesteld voor de voorlanden van het Drontermeer en de op te hogen Drontermeerdijk. Onze aanlegvoorzieningen Smient en de Meerkoet maken hier onderdeel van uit. De conceptvisie is opgestelde vanwege de nieuw peildynamiek (door de toekomstige sloop van de Roggebotsluis) en de gevolgen hiervan voor de voorlanden van Dronten en de aanlegvoorzieningen. Met gemeente Dronten is in dit kader een voorstel besproken voor het toeristisch aantrekkelijk ontwikkelen van de Drontermeerdijk en zorg dragen voor voorzieningen voor fietsers en wandelaars, zoals een toeristisch overstappunt e.d..

Externe initiatiefnemers

Het Ruimte voor de Rivierproject bij Kampen, de verhoging van de Drontermeerdijk, de vaststelling van het Natura2000 beheerplan voor de Randmeren en de ondertekening van het IJsselmeergebied Peilbesluit, er waren vele projecten die in 2018 zorgden voor meedenken, beweging en verdieping van plannen en ideeën. De ondertekening door de Coöperatie van de Agenda IJsselmeergebied 2050 was één van de hoogtepunten van 2018 en zorgde ervoor dat Gastvrije Randmeren een formele positie heeft verworven in de 'Governance', het organisatieplaatje van het IJsselmeergebied en samen met ca. 50 partners de doelen van de Agenda nastreeft.

Doelstelling Gebiedspositionering

Online en Off-line Positionering Randmeren

De tweede editie van het gebiedsmagazine Meer... was een verdubbeling van de oplage van 25.000 naar ca. 50.000 exemplaren en werd opnieuw positief ontvangen in het omliggende gebied. Het gebiedsmagazine Meer, dat door bedrijven aan het water mogelijk werd gemaakt werd breder verspreid nu ook in Lelystad en Hilversum en omliggende steden Zwolle, Apeldoorn, Amersfoort en Amsterdam. De prijsvragen in het Magazine zorgen voor mooie cadeau's aan de winnaars met een activiteit of overnachting aan het water. Daarnaast toont het Magazine de mooiste inzendingen op Instagram voor #Randmeren en wordt de winnaar gepubliceerd.

Na de introductie van het Rondje Randmeren op een informatieve fietskaart in 2017 werden in 2018 de toeristische en de Rondje Randmeren kaart beiden volledig vernieuwd en in een nieuwe vormgeving gezet. De gratis verspreiding bij alle gebiedspartners vindt nog steeds veel aftrek. De Social Media kanalen fungeren goed en vooral tweets over nieuwsfeiten met betrekking tot het water of nieuwtjes worden goed gelezen of verspreid. Met de lokale VVV's en destiniatiemarketingorganisaties is goede samenwerking.

Financiën, begroting, governance en risico's

Toekomstbestendige begroting en jaarrekening

Met ingang van 2018 is het doel om jaarlijks een bedrag van EUR 300.000 te begroten en te realiseren als rendement vermogen. Daarnaast is in februari 2018 door bestuur en leden een beleggingsstatuut goedgekeurd en is besloten tot inhuur van aanvullende beleggingsexpertise door de Weygerbergen Groep voor monitoring gedurende het eerste jaar. In 2018 is de boekhouding volledig op orde gebracht met behulp van het accountantskantoor dat de administratie voert. De toetsing per 1 april 2019 op het beleggingsstatuut door Weygerbergen was positief en de 'stootvastheid' van de beleggingsportefeuille werd als goed gekwalificeerd.

Er is gewerkt aan twee voorliggende vragen:

- Is het mogelijk om met deze coöperatie niet vennootschapsbelastingplichtig te zijn?
- Wat zijn de administratieve effecten van de aandelenbeleggingen en transacties in de beleggingsportefeuille?

Beiden zijn grondig onderzocht en in beeld gebracht.

Vooruitlopend op de begroting van 2019 is door de leden het besluit genomen de jaarlijkse ledenbijdrage met een bedrag van 5000 euro te verhogen. Daarmee komt er een bedrag van EUR 80.000 extra inkomsten beschikbaar met ingang van 2019.

Afspraken over Randmeren Ontwikkel Maatschappij en restant IIVR-programmamiddelen

Met Rijkswaterstaat en alle leden zijn afspraken gemaakt over opzet van een 'Randmeren Ontwikkel Maatschappij (ROM)' met inbreng van een potentieel restant van IIVR-programmamiddelen als startkapitaal. Er is een voorlopige raming gemaakt van potentieel EUR 5 mln. Met Rijkswaterstaat en daarmee met het Ministerie van Infrastructuur en Water is afgesproken dat een eventueel restant IIVR beschikbaar blijft voor het gebied 'in de geest van' de oorspronkelijke doelen voor ontwikkeling van natuur en recreatie in de Randmeren. Daarnaast is het verzoek dat de ROM zich oriënteert op de gebiedsagenda

IJsselmeergebied 2050 en het peilbesluit. In de loop van deze bestuursperiode wordt aan de hand van de voortgang van de IIVR-programmaonderdelen duidelijk wat het restbudget daadwerkelijk bedraagt.

Risico's

Renterisicobeheer en Financiële markten

De coöperatie heeft geen vaste schulden, zodat daarvoor geen renterisico bestaat. De coöperatie heeft een aantal spaarrekeningen om enig rendement te realiseren alsmede het deel van het vermogen, dat de komende 5 jaar nog niet tot uitgaven komt, belegd. Daling van de rente leidde tot renterisico, op basis waarvan een besluit in de ledenvergadering is genomen voor wijziging van de strategie voor beleggen.

Liquiditeitsrisico

De doelstelling van het intern liquiditeitsbeheer is het beheersen van de risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitsplanning, waardoor de financieringskosten hoger zouden kunnen uitvallen.

Valutarisico

De beleggingsportefeuille van de coöperatie is geheel in euro's. De uitgaven van de coöperatie zijn eveneens geheel in euro's. Daarmee wordt ieder valutarisico vermeden.

Bestuur coöperatie Gastvrije Randmeren

Gemeente Zeewolde	dhr. E.J. de Jonge (vz)
Gemeente Harderwijk	Mw. C. van der Wal (plv vz)
Gemeente Gooise Meren	Dhr. A. Luijten (lid)

Algemene Vergadering coöperatie Gastvrije Randmeren

Gemeente Almere	mw. H. v. Garderen
Gemeente Blaricum	dhr. G. Knoop
Gemeente Bunschoten	mw. A. Kok-v.d. Geest
Gemeente Dronten	mw. I. Korting
Gemeente Eemnes	dhr. J. v. Katwijk
Gemeente Elburg	dhr. A. Klein
Gemeente Ermelo	dhr. H. de Haan
Gemeente Harderwijk	mw. C. v.d. Wal (plv vz)
Gemeente Huizen	mw. M. Verbeek
Gemeente Kampen	dhr. A. Holtland
Gemeente Gooise Meren	dhr. A. Luijten (lid)
Gemeente Nijkerk	mw. M. Broekman
Gemeente Nunspeet	mw. M. Storteboom
Gemeente Oldebroek	dhr. B. Bergkamp
Gemeente Putten	dhr. R. Koekkoek
Gemeente Zeewolde	dhr. E.J. de Jonge (vz)
Rijkswaterstaat Midden Nederland	dhr. Y. Heijnsman
Waterschap Vallei & Veluwe	dhr. F. ter Maten
Waterschap Zuiderzeeland	dhr. J. Nieuwenhuis

De coöperatie Gastvrije Randmeren kent geen bezoldiging van bestuursleden; alle bestuurders hebben zitting in het bestuur vanuit hun hoedanigheid van dagelijks bestuurder (wethouder) bij één van de deelnemende gemeenten.

Directeur

mw. H.A.P. Braam-van Valkengoed

Voorts is de coöperatie Gastvrije Randmeren een coöperatie zonder personeel; middels een dienstverleningsovereenkomst tussen de coöperatie en gemeente Harderwijk (Meerinzicht) wordt voorzien in het benodigde personeel, te weten een directeur, een project- en omgevingsmanager water, eilanden en kust, een medewerker communicatie en projecten en medewerker websitebeheer en positioneringsprojecten. Daarnaast staan op de payroll een technisch projectleider en zijn part-time gedetacheerd vanuit de leden twee projectleiders verdiepingen. Voor het uitvoeringsprogramma zijn twee tijdelijke programmamangers aangetrokken. De directeur heeft een vast dienstverband op basis van 36 uur voor onbepaalde tijd. De doorbelasting van Meerinzicht geschiedt op basis van de werkelijk gemaakte kosten.

Meerjarige projecten (IIVR-projecten)

Meerjarige projecten (Verloop projecten ledenrekening A)	Boekwaarde 31-12-2017	Herallocatie 2018	Toevoeging 2018	Aanwending 2018	Boekwaarde 31-12-2018
- Rietoevers Veluwemeer	2.800.794	2.453.168	-	14.514	5.239.448
- Aanleggen Groene Kruispunt Nulder nauw	351.525	34.471	-	-	385.996
- Vergroten vaarmogelijkheden Veluwemeer	4.827.384	-300.000	-	88.819	4.438.565
- Aanleggen recreatiegebied Bremerberg	115.944	-14.471	-	-	101.473
- Ecolint Elburg	2.773.168	-2.773.168	-	-	-
- Aanleggen fietsroutes Harderwijk - Roggebotsluis	490.511	-	-	-	490.511
- Uitvoeringsagenda recreatieve ontwikkeling Randmeren	-	600.000	-	111.494	488.506
Totaal	11.359.326	-	-	214.827	11.144.499

Jaarrekening over het boekjaar 2018

- 1. Balans per 31 december 2018**
- 2. Exploitatierekening 2018**
- 3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling**
- 4. Toelichting op de balans per 31 december 2018**
- 5. Toelichting op de exploitatierekening 2018**

1. Balans per 31 december 2018 voor winst bestemming

Actief				
	31-12-2018		31-12-2017	
Bedragen in hele €.				
Vaste Activa				
Financiële vaste activa	<u>9.530.062</u>		<u>9.577.457</u>	
	9.530.062		9.577.457	
Vlottende activa				
Handelsdebiteuren en overlopende activa	195.103		169.116	
Omzetbelasting	111.393		93.331	
Vennootschapsbelasting	4.677		-	
Liquide middelen	<u>4.413.461</u>		<u>5.426.190</u>	
	4.724.634		5.688.637	
Totaal Activa	<u><u>14.254.696</u></u>		<u><u>15.266.094</u></u>	

Passief		
	31-12-2018	31-12-2017
Eigen Vermogen		
<u>Ledenrekeningen</u>		
Ledenrekening A	130.000	130.000
Ledenrekening A inzake IIVR-projecten	11.144.499	11.359.326
Ledenrekening B	90.000	90.000
<u>Reserves</u>		
Algemene reserve	2.586.187	3.593.304
Reserve Beheer & Onderhoud	950.157	450.157
Resultaat voor bestemming (nadelig)	-784.215	-507.117
	<u>14.116.627</u>	<u>15.115.670</u>
Vreemd Vermogen		
Schulden aan leveranciers	48.808	131.559
Overlopende passiva	<u>89.261</u>	<u>18.865</u>
	138.069	150.424
Totaal Passiva	<u><u>14.254.696</u></u>	<u><u>15.266.094</u></u>

2. Exploitatierkening over 2018

Het resultaat over de periode 01-01-2018 t/m 31-12-2018 is als volgt tot stand gekomen.

Bedragen in hele €.

Exploitatierkening	2018	2017
Opbrengsten		
(On)gerealiseerd Rendement Vermogen	-279.046	188.350
Bijdragen gemeenten	244.323	236.764
Subsidie B&O waterplantenmaaier	-	12.000
Bijdragen gemeenten B&O waterplantenmaaier	93.500	25.940
Exploitatieopbrengsten aanlegplaatsen	16.278	14.830
Gebiedspromotie en positionering regulier	-	55.283
Som der bedrijfsopbrengsten	75.055	533.167
Kosten		
Financiën	28.585	23.306
Bedrijfsvoeringskosten en personeel	233.048	202.459
Bureaunkosten en extra personeel	119.248	123.840
Beheer & Onderhoud regulier	229.303	286.774
Beheer & Onderhoud groot onderhoud	189.765	196.613
Gebiedspromotie en positionering regulier	41.201	112.007
Gebiedspromotie en positionering fietsvakanties	-	67.158
Exploitatiekosten aanlegplaatsen	18.120	28.127
Som der bedrijfslasten	859.270	1.040.284
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	-784.215	-507.117
Belastingen	-	-
Resultaat na belastingen	-784.215	-507.117
(On)gerealiseerd Rendement Vermogen	-279.046	188.350
Resultaat exclusief (On)gerealiseerd Rendement Vermogen	-505.170	-695.467

Het resultaat exclusief het (On)gerealiseerd Rendement Vermogen laat het resultaat zien van de reguliere activiteiten, waarop de Coöperatie invloed heeft.

De kosten van “Beheer & Onderhoud groot onderhoud” ad € 189.765 gaan ten laste van de Reserve Beheer & Onderhoud.

Het resterende negatieve resultaat ad € 594.450 zal ten laste van de Algemene reserve worden verwerkt.

3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Vooraf

De coöperatie Gastvrije Randmeren is op 21 november 2013 opgericht.

De naam van de coöperatie is:	Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.
statutair gevestigd te:	Harderwijk
adres:	Havendam 56
	3841 AA Harderwijk

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven (RJK-C1), alsmede de bepalingen bij en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De valuta waarin gerapporteerd wordt, is de euro (€).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend naar het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, effecten en schulden, als financiële derivaten verstaan. Alle aan- en verkopen volgens standaard marktconventies van financiële activa worden opgenomen per transactiedatum, dat wil zeggen de datum waarop de bindende overeenkomst aangaat. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De coöperatie heeft geen derivaten.

De coöperatie Gastvrije Randmeren, als samenwerkingsverband van (vooralsnog alleen) gemeenten, heeft er voor gekozen om een vergelijkbaar risiconiveau te hanteren als bij toepassing van de wet Fido met uitzondering van het schatkistbankieren en belegt aanvullend met een defensief profiel.

Waarderingsgrondslag financiële activa

De effecten (obligaties) worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde. Voor een eventuele afwaardering naar lagere marktwaarde wordt de collectieve methode (alleen afwaardering naar lagere marktwaarde voor zover de totale marktwaarde van een groep effecten lager is dan de totale verkrijgingsprijs van de groep) toegepast.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen en de tegoeden op bankrekeningen. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de coöperatie, worden als financiële vaste activa gerubriceerd.

Ledenrekening A IIVR projecten

De coöperatie heeft bedragen verkregen van derden die specifiek besteed moeten worden aan het doel van de uitvoering van het project Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren (IIVR). In concreto gaat het om de gelden die door Rijkswaterstaat via het schap aan de coöperatie zijn overgedragen ten behoeve van de afronding van het project Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren (IIVR). De vooruit ontvangen bedragen projecten IIVR worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Grondslag baten

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de exploitatierekening verwerkt rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de exploitatierekening van het jaar gebracht waarin de kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd dan wel exploitatietekort zich heeft voorgedaan waarvoor de subsidie is ontvangen. Over de besteding van de exploitatie subsidies moet verantwoording worden afgelegd, waarbij de hoogte van de subsidie definitief wordt vastgesteld. Na vaststelling van de hoogte van de subsidie zal er een afrekening plaatsvinden met de subsidievertrekker.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn Coöperatieve verenigingen van overheidsbedrijven net als NV's en BV's belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Het gevolg hiervan is dat de Coöperatie vanaf 1 januari 2016 voor de heffing van vennootschapsbelasting een aangifte moet indienen.

4. Toelichting op de balans per 31 december 2018 (alle bedragen in €)

Actief

Financiële Vaste Activa

Overige Effecten

De aanschafwaarde van de effecten per 31 december 2018 betreft € 9.861.136.

De marktwaarde daarentegen bedraagt op dat moment € 9.530.062.

De effecten zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde of tegen lagere marktwaarde indien de marktwaarde op balansdatum lager ligt dan de aanschafwaarde. De afwaardering wordt bepaald door toepassing van de collectieve methode. Positieve verkoopresultaten worden pas in de exploitatierekening verantwoord wanneer de effecten daadwerkelijk verkocht zijn. De Rabobank heeft het beheer over de effecten, zij geven advies en verzorgen de aan- en verkopen.

Vlottende activa

Handelsdebiteuren en overlopende activa

	31-12-2018	31-12-2017
Handelsdebiteuren en overlopende activa	195.103	169.116
Totaal	195.103	169.116

De vorderingen en overlopende activa bestaan uit vorderingen op handelsdebiteuren en nog te ontvangen bedragen. In onderstaande overzichten worden deze posten verder weergegeven.

Handelsdebiteuren

	31-12-2018	31-12-2017
Handelsdebiteuren	119.210	60.026
Overige vorderingen		6.488
Totaal	119.210	66.514

De vorderingen betreffen diverse facturen aan gemeenten en overige relaties welke in 2019 afgehandeld zullen worden.

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	31-12-2018	31-12-2017
Vooruitbetaalde bedragen		1.484
Nog te ontvangen bedragen	75.894	101.118
Totaal	75.894	102.602

Deze post bestaat uit rente (€ 3.769) van de diverse bankrekeningen die in januari 2019 is bijgeschreven en uit couponrente op de beleggingen welke op verschillende data in 2019 zal vrijvallen (€ 72.125).

Te vorderen Vennootschapsbelasting

	31-12-2018	31-12-2017
Te vorderen vennootschapsbelasting	4.677	0
Totaal	4.677	0

Dit betreft de betaalde Nederlandse dividendbelasting over de ontvangen dividenden van de effecten in 2018.

Te vorderen Omzetbelasting

	31-12-2018	31-12-2017
Te vorderen omzetbelasting	111.393	93.331
Totaal	111.393	93.331

De terugvordering bij de belastingdienst betreft de btw over het 4^e kwartaal 2018 (€ 106.974) plus een nog te ontvangen suppletie over het boekjaar 2018 van (€ 4.419).

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	31-12-2018	31-12-2017
BNG (opgeheven in 2018)	0	141.597
Rabobank Rekening-Courant	202.368	626.620
Rabobank BedrijfsBonusrekening	1.615.985	1.615.823
Rabobank Bedrijfsspaarrekening	346.321	546.293
Rabobank Vermogensrekening	1.502.728	1.502.728
Rabobank Beleggingen Rekening-Courant	746.060	993.129
Totaal	4.413.461	5.426.190

Per bankrekening is een maximum bedrag vastgesteld waarover rente verstrekt wordt. Om een zo hoog mogelijk rendement te behalen zijn verschillende bankrekeningen geopend.

Passief

Eigen vermogen

	31-12-2018	31-12-2017
Ledenrekeningen		
Ledenrekening A	130.000	130.000
Ledenrekening A inzake IIVR-projecten	11.144.499	11.359.326
Ledenrekening B	90.000	90.000
Overige reserves		
Algemene reserve	2.586.187	3.593.304
Bestemmingsreserves:		
- Reserve Beheer & Onderhoud	950.157	450.157
Resultaat		
Resultaat voor bestemming	-784.215	-507.117
Totaal	14.116.627	15.115.670

De coöperatie kent drie soorten leden. Leden A, B en C. Er zijn nog geen leden C toegetreden. Leden A zijn alle gemeenten gelegen aan de Veluwerandmeren, leden B zijn de gemeenten gelegen aan de Zuidelijke- en Noordelijke randmeren. Leden C komen vanuit de watersportsector in het gebied van de Randmeren. Het ledenkapitaal is verdeeld in eenheden. Elke eenheid heeft een nominale waarde van € 5.000 en vertegenwoordigd één stem. Voor ieder lid wordt een ledenrekening aangehouden.

Totaal overzicht Ledenrekening A en B.

leden	gemeente	belang	aandeel	stemmen
A	Dronten	groot	€ 20.000	4
	Elburg	groot	€ 20.000	4
	Ermelo	matig	€ 10.000	2
	Harderwijk	groot	€ 20.000	4
	Kampen	gering	€ 5.000	1
	Nijkerk	matig	€ 10.000	2
	Nunspeet	matig	€ 10.000	2
	Oldebroek	gering	€ 5.000	1
	Putten	matig	€ 10.000	2
	Zeewolde	groot	€ 20.000	4
	totaal leden A		€ 130.000	26
B	Almere	groot	€ 20.000	4
	Blaricum	gering	€ 5.000	1
	Bunschoten	groot	€ 20.000	4
	Eemnes	gering	€ 5.000	1
	Huizen	groot	€ 20.000	4
	Naarden	groot	€ 20.000	4
	totaal leden B		€ 90.000	18
C			-	-
			€ 220.000	44

Ledenrekening A inzake IIVR-projecten

De coöperatie heeft bedragen verkregen van derden die specifiek besteed moeten worden aan het doel van de uitvoering van het project Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren (IIVR). Projecten IIVR worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting.

Projecten IIVR	Boekwaarde 31-12-2017	Herallocatie 2018	Toevoeging 2018	Aanwending 2018	Boekwaarde 31-12-2018
- Rietoevers Veluwemeer	2.800.794	2.453.168	-	14.514	5.239.448
- Aanleggen Groene Kruispunt Nulderauw	351.525	34.471	-	-	385.996
- Vergroten vaarmogelijkheden Veluwemeer	4.827.384	-300.000	-	88.819	4.438.565
- Aanleggen recreatiegebied Bremerberg	115.944	-14.471	-	-	101.473
- Ecolint Elburg	2.773.168	-2.773.168	-	-	-
- Aanleggen fietsroutes Harderwijk - Roggebotsluis	490.511	-	-	-	490.511
- Uitvoeringsagenda recreatieve ontwikkeling Randmeren	-	600.000	-	111.494	488.506
Totaal	11.359.326	-	-	214.827	11.144.499

Aanwending

Onder deze kolom worden de diverse uitgaven weergegeven ten behoeve van de uitvoering van de projecten in 2018

Ledenbesluit

In de voorjaarsvergadering hebben de A en B-leden, in afstemming met Rijkswaterstaat het besluit genomen om een restant van de middelen van het IIVR-programma beschikbaar te stellen voor investeringen "in de geest van IIVR" voor de doelen ontwikkeling recreatie en natuur in de 16 gemeenten. Daarnaast is besloten om EUR 600.000 beschikbaar te stellen voor de nieuwe uitvoeringsagenda Recreatie Ontwikkeling Randmeren 2018-2021.

Reserves

Overzicht per reserve:

	Boekwaarde 31-12-2017	Bestemming resultaat 2017	Herallocatie 2018	Aanwending 2018	Boekwaarde 31-12-2018
Algemene reserve	3.593.304	-507.117	-500.000		2.586.187
Reserve Beheer & Onderhoud	450.157		500.000		950.157
Totaal	4.043.461	-507.117	-	-	3.536.344

Algemene Reserve

Met het vaststellen van de jaarrekening 2017 is besloten tot een onttrekking van het negatieve resultaat 2017 aan deze reserve voor het bedrag van € 507.117. Daarnaast is € 500.000 conform bestuursbesluit naar de Reserve beheer & Onderhoud overgeboekt ten laste van de Algemene reserve.

Vreemd Vermogen

Schulden aan leveranciers

	31-12-2018	31-12-2017
Schulden aan leveranciers	48.808	131.559
Totaal	48.808	131.559

Deze openstaande posten per 31 december 2018 worden begin 2019 afgewikkeld.

Overlopende Passiva

	31-12-2018	31-12-2017
Nog te betalen bedragen	74.261	18.865
Vooruit gefactureerde bijdragen	15.000	
Totaal	89.261	18.865

De nog te betalen bedragen per 31 december 2018 bestaan uit kosten over 2018 voor de banken, voor beheer van de beleggingen en de nog te betalen accountantskosten. Deze kosten zijn begin 2019 afgeschreven. Daarnaast zijn er enkele nota's welke gedateerd zijn in 2019 en ook in 2019 worden betaald maar betrekking hebben op werkzaamheden van 2018. De vooruit gefactureerde bijdragen betreft vooruit gefactureerde bijdragen waterplanten maaien waarvan € 5.000 een kortlopend karakter heeft (ziet op 2019) en de resterende € 10.000 een langlopend karakter heeft (ziet op 2020 en 2021).

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Hieronder zijn de belangrijkste verplichtingen opgenomen die zijn aangegaan per ultimo boekjaar.

Organisatie	Overeenkomst	Maximale financiële bijdrage	Periode
Stichting Maaien Waterplanten Randmeren	Overeenkomst voor het maaien en afvoeren van waterplanten voor de coöperatie Gastvrije Randmeren	Voor 2018 € 98.000	2014-2016 verlengd t/m 2018
Toyota Financial Services	Operational Leasecontract	€ 11.306 voor de toekomstige jaren 2019-2020.	Looptijd 5 jaar (t/m 2020)
Gemeente Harderwijk	Huurovereenkomst werk- en vergaderruimtes te Harderwijk	€ 18.236,08 exclusief btw per jaar	Miv 2018

5 Toelichting op de Exploitatierekening 2018 (alle bedragen in €)

In onderstaande tabel worden zowel de opbrengsten als uitgaven van 2018 als van 2017 vermeld. In 2017 is door de algemene vergadering de begroting 2018 goedgekeurd. Uitgangspunt bij het doen van uitgaven is de begroting 2018. De opbrengsten en kosten daarom tevens vergeleken met de gerealiseerde uitgaven en inkomsten van 2017.

Bedragen in hele €.

	Gerealiseerd 2017	Begroot 2018	Gerealiseerd 2018	- = nadeel + = voordeel t.o.v. begroting
Opbrengsten				
Gerealiseerd Rendement Vermogen	188.350	300.000	-58.608	-358.608
Ongerealiseerd Rendement Vermogen	-	-	-220.438	-220.438
Bijdragen gemeenten	236.764	244.324	244.323	-1
Subsidie B&O waterplantenmaaien	12.000	12.000	-	-12.000
Bijdragen gemeenten B&O waterplantenmaaien	25.940	-	93.500	93.500
Exploitatieopbrengsten aanlegplaatsen	14.830	13.500	16.278	2.778
Gebiedspromotie en positionering regulier	55.283	-	-	-
Kosten				
Financiën	23.306	28.757	28.585	172
Bedrijfsvoeringskosten en personeel	202.459	235.000	233.048	1.952
Bureaunkosten en extra personeel	123.840	99.361	119.248	-19.887
Beheer & Onderhoud regulier	286.774	184.930	229.303	-44.373
Beheer & Onderhoud groot onderhoud	196.613	-	189.765	-189.765
Gebiedspromotie en positionering regulier	112.007	71.336	41.201	30.135
Gebiedspromotie en positionering fietsvakanties	67.158	-	-	-
Exploitatiekosten aanlegplaatsen	28.127	28.000	18.120	9.880
Voordeel / Nadeel voor belasting	-507.117	-77.560	-784.215	-706.655
Belastinglast	-	-	-	-
Voordeel / Nadeel na belasting	-507.117	-77.560	-784.215	-706.655
 (On)gerealiseerd Rendement Vermogen	 188.350	 300.000	 -279.046	 -579.046
Resultaat excl. (On)gerealiseerd Rendement Vermogen	-695.467	-377.560	-505.170	-127.610

Het Gerealiseerd Rendement Vermogen wordt op de volgende pagina nader gespecificeerd.

Bedragen in hele €.

<u>Gerealiseerd Rendement Vermogen</u>	<u>2018</u>
Verkoopverlies obligaties	-216.766
Verkoopverlies aandelen	-14.775
Couponrente	130.707
Dividend	38.387
Bankrente	3.839
	-58.608

Opbrengsten

Gerealiseerd rendement vermogen

Het gerealiseerde rendement vermogen bestaat uit de rentecoupons uit de obligaties, de dividenden uit de aandelenbeleggingen, de ontvangen spaarrentes van de spaarrekeningen en de eventuele positieve en negatieve resultaten uit beleggingstransacties. Door de vernieuwing van een deel van de obligatieportefeuille is een deel van het negatieve rendement uit voorgaande jaren gerealiseerd in deze jaarrekening. Daarnaast is het inkomen uit de obligaties licht afgenomen en door de aankoop van de beleggingsportefeuille zijn er voor het eerst dividendinkomsten ontstaan. Het rendement op de portefeuille wordt in samenspraak met vermogensbeheer van de Rabobank gemonitord en adviseur de Weygerbergen toetst of aan het beleggingsstatuut wordt voldaan.

Ongerealiseerd rendement vermogen

De waardering van de effectenportefeuille (op de balans) is de initiële aankoopwaarde of de actuele koers van de beleggingsportefeuille per stand van 31 december (indien deze lager is dan de initiële aankoopwaarde). De mutatie die als gevolg hiervan ontstaat wordt dient als ongerealiseerd rendement vermogen tot uiting te worden gebracht. Als gevolg van de sterk gedaald aandelenkoersen ultimo 2018 heeft dit geleid tot een forse negatief ongerealiseerd rendement. Dit is niet het daadwerkelijk rendement/verlies, aangezien de effectenposities niet zijn verkocht per ultimo 2018.

Bijdragen gemeenten

De ontvangen bijdragen komen overeen met de begrote bijdragen gemeenten.

Subsidie waterplanten maaien

Ten tijde van de afrekening van de I&W subsidie waterplanten maaien is de begrotingspost abusievelijk gecontinueerd.

Bijdragen gemeenten B&O waterplanten maaien

Op basis van de brief aan het Ministerie van I&W werd door alle leden met een haven (10 van de 16 leden) een extra maaibijdrage verleend aan de coöperatie om in de komende 3 á 5 jaar een korte termijn perspectief te kunnen bieden aan de gebruikers van het water van de Randmeren. Daarnaast kwam in juli 2018 een bedrag van provincie Flevoland beschikbaar. Het totaalbedrag bestond uit een bijdrage van EUR 93.500, waarmee het ambitieuze maaiplan 2.0 kon worden uitgevoerd. Naast de reguliere maaiopdracht zijn diverse DVO's uitgevoerd, waaronder een nieuwe DVO voor de reddingsbrigade Zeewolde aan het Wolderwijd, de DVO voor reddingsbrigade Blaricum en voor de zwemlocatie 't Kleine Zeetje van Bunschoten. De DVO voor gemeente Almere op het IJmeer werd voor het laatste jaar uitgevoerd.

Exploitatieopbrengsten aanlegplaatsen

De exploitatieopbrengsten zijn na een paar jaar gestabiliseerd, en stijgen nog licht door met seizoenkaartenverkoop.

Kosten

Financiën

De lopende bankkosten en beheerskosten van de obligatieportefeuille zijn binnen de begroting gebleven.

Bedrijfsvoeringskosten en personeel

In 2018 werden diverse opstartkosten voor de inrichting van de administratie gemaakt, fiscale zaken uitgezocht en werd één van de medewerkers in vaste dienst genomen. Het totaalbudget bleef net binnen de begroting.

Bureaunkosten en extra personeel

Een sober en doelmatig beleid voor bureaunkosten is gecontinueerd en daarnaast is uitgebreid met extra personele kosten voor de extra investeringswerkzaamheden met een technisch projectleider. Het resultaat is licht negatief door de extra onvoorziene kosten vanwege de verhuizing naar een nieuwe kantoorlocatie.

Beheer & Onderhoud Regulier

Onder deze kostenpost valt het waterplanten maaien en de jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden in de eilanden en vaargeulen. Het budget voor waterplanten maaien aangevuld met de extra bijdragen gemeentes en provincie Flevoland was toereikend voor het maaiplan 2.0. De opstart van de inzet van drones is eveneens door dit budget bekostigd. Het budget voor de jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden aan eilanden en aanlegplaatsen was toereikend.

Beheer & Onderhoud groot onderhoud

De investeringen aan de eilanden zijn in 2018 goed gevorderd. Het geïnvesteerde bedrag dient ten laste te komen van de reserve beheer en onderhoud, waar in 2018 het extra investeringsbudget van EUR 500.000 is toegevoegd.

Gebiedspromotie en positionering regulier

Het verkiezingsjaar 2018 leidde tot meer inzet op de uitvoering van de inrichtingsprogramma's en het eerste Randmerencongres in december 2018. De kosten bleven in 2018 dan ook beperkt. Bovendien konden zeer goede inkoopafspraken gemaakt worden voor het Magazine Meer.... en de vernieuwde informatiekaarten. De omliggende toeristische organisaties Visit Flevoland, Visit Veluwe en Gooi & Vecht hadden eveneens minder actief aanbod. De viering van 100 jaar Zuiderzee bracht geen budgettaire consequenties met zich mee, waarvoor wel budget was geraamd. De warme zomer maakte dat de nadruk minder op fietsen kwam te liggen en vooral op waterrecreatie.

Exploitatiekosten aanlegplaatsen

De exploitatiekosten van de aanlegplaatsen fluctueren nog jaarlijks. Het gaat daarbij enerzijds om de operationele ondersteuning van de eilandbeheerders in een éénduidige uitstraling met de seizoenkaarten, vlaggenmateriaal e.d. en anderzijds om vaste heffingen als waterschapsbelasting en OZB. Anderzijds kunnen er onverwachte zaken aan bod komen, zoals weesboten of ondersteuning waterevenementen.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn Coöperatieve verenigingen van overheidsbedrijven net als NV's en BV's belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Het gevolg hiervan is dat de Coöperatie vanaf 1 januari 2016 voor de heffing van vennootschapsbelasting een aangifte moet indienen. Door uitstel van de aangifte is er in 2017 feitelijk nog geen aangifte gedaan. Begin 2018 is er uitsluitel van de belastingdienst gegeven, onder de huidige oprichtingsakte met publieke en private leden is de coöperatie belastingplichtig.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (WNT)

De WNT is van toepassing op Coöperatie Gastvrije Randmeren. Het voor Coöperatie Gastvrije Randmeren toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

betreft 2018 bedragen x € 1	mw. H.A.P. Braam-van Valkengoed
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1-1/31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 105.754
Beloningen betaalbaar op termijn	-
Subtotaal	€ 105.754
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 105.754
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

betreft 2017 bedragen x € 1	mw. H.A.P. Braam-van Valkengoed
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1/31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 105.565
Beloningen betaalbaar op termijn	-
Subtotaal	€ 105.565
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 105.565
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
E.J. de Jonge	Voorzitter bestuur
C. v.d. Wal	Plaatserv. voorzitter bestuur
A. Luijten	bestuurslid

Resultaatbestemming

Bij een coöperatie is het uitgangspunt het resultaat tussen inkomsten en uitgaven in balans te houden. Het resultaat wordt hierna een bestemming gegeven. In de oprichtingsakte artikel 16 staat vermeld dat de overschotten toegevoegd worden aan de algemene reserve. Hiervan kan alleen afgeweken worden als in de algemene vergadering unaniem anders wordt besloten. Het nadeel zal ten laste van de algemene reserve gebracht worden.

Voorstel:

In artikel 16 Oprichtingsakte van de Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A. staat dat het voordelig resultaat aan de Algemene Reserve toegevoegd moet worden. Er is nu sprake van een nadelig resultaat, voorgesteld wordt het nadelig resultaat ten laste van de Algemene Reserve en de Reserve Beheer & Onderhoud te brengen conform onderstaande verdeling.

Hieronder is in een overzicht weergegeven wat de effecten zijn voor de reserves.

Voorstel Resultaat bestemming 2018

Resultaat reserves:

	Voor bestemming	resultaat 2018	na bestemming
Algemene reserve	€ 2.586.187	-/- € 594.450	€ 1.991.737
Reserve Beheer & Onderhoud	€ 950.157	-/-€ 189.765	€ 760.392

Overige gegevens

- 1. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant**
- 2. Ondertekening Bestuur**

Controleverklaring

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen na de ondertekening van dit rapport door het bestuur.

Ondertekening door het Bestuur (conform artikel 15 van de statuten)

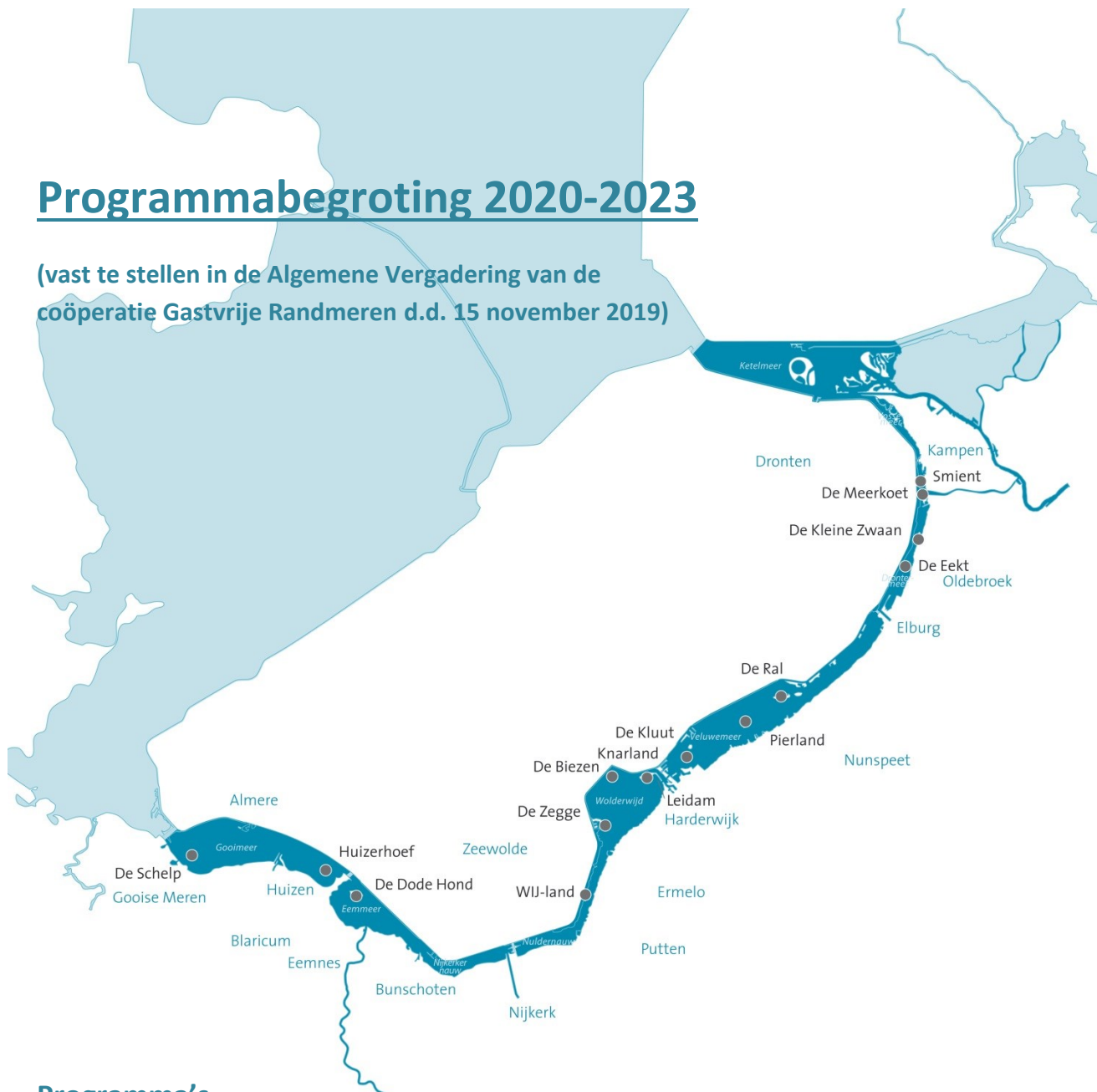
dhr. E.J. de Jonge (voorzitter)

mw. C. van der Wal (lid)

dhr. A. Luijten (lid)

Programmabegroting 2020-2023

(vast te stellen in de Algemene Vergadering van de
coöperatie Gastvrije Randmeren d.d. 15 november 2019)

Programma's
Paragrafen
Bijlagen

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

Leeswijzer	3
Algemeen.....	4
Samenwerking Gastvrije Randmeren	4
Meerjarenbegroting 2020-2023	5
Begrotingsontwikkeling 2020-2023.....	5
Meerjarenbegroting 2020-2023	5
Programma Randmeren	7
De coöperatie Gastvrije Randmeren heeft tot doel:.....	7
Kern van het programma.....	7
De volgende taken van de coöperatie Gastvrije Randmeren worden begroot Zoals ook verwoord in de ledenovereenkomsten:	7
Hoe positioneren we het Randmerengebied?	8
Bestuurlijke context 2020	8
<i>A. LANDELIJKE TRAJECTEN EN AFSPRAKEN:</i>	<i>8</i>
<i>B. REGIONALE ONTWIKKELINGEN:</i>	<i>10</i>
Programma Randmeren (in euro's).....	18
Toelichting op Programmabegroting	19
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.....	21
Paragraaf Financiering.....	22
Bijlagen	23
Budget projecten uit Reserves	25
Overzicht aandelen en reserves 2020-2023.....	27

Leeswijzer

Voor u ligt de begroting van de coöperatie Gastvrije Randmeren voor het jaar 2020 als onderdeel van een meerjarenbegroting 2020-2023. De begroting bestaat uit een programma Randmeren, onderverdeeld in een aantal producten.

De opzet van de begroting is als volgt:

- Eerst wordt besproken wat de inhoud is van het programma is.
- Daarna volgt de volgende indeling:

Doelstelling	Resultaten	Activiteiten
Betreft de beoogde maatschappelijke effecten per project.	Hier worden te bereiken resultaten omschreven.	De activiteiten die worden ondernomen om de beoogde doelstellingen te realiseren.

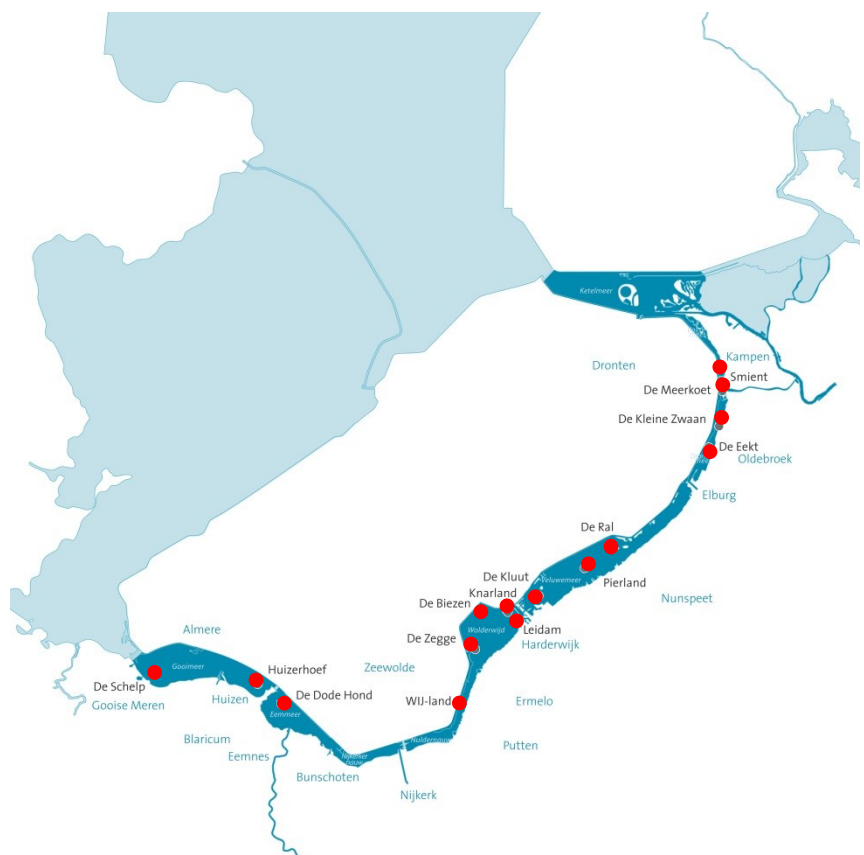
Bij het programma is een apart overzicht opgenomen van meerjarige projecten.

Algemeen

Samenwerking Gastvrije Randmeren

Per 1 januari 2014 is de gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren van start gegaan. De coöperatie is een samenwerkingsverband aan de Randmeren van de 16 gemeenten Gooise Meren (o.a. Naarden en Muiden), Huizen, Blaricum, Eemnes, Bunschoten, Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Kampen, Dronten, Zeewolde en Almere. De gebiedscoöperatie is verantwoordelijk voor een deel van de gebiedsontwikkeling, beheer en onderhoud ten behoeve van waterrecreatie in de Randmeren en activiteiten op het gebied van gebiedspositionering.

Sinds 2015 heeft de coöperatie het beheer over het recreatiedeel van 15 natuureilanden en aanleghavens in het randmerengebied.

Daarnaast zijn in het kader van IIVR-programma (2000-heden) diverse recreatie- en natuurprojecten opgeleverd, waarover het beheer aan de gemeenten of terreinbeheerders is overgedragen. De coöperatie ziet het als haar rol om waar nodig een check en follow-up te doen van de stand van zaken in de beheerfase.

Meerjarenbegroting 2020-2023

De programmabegroting bestaat uit één programma, het programma Randmeren.

Begrotingsontwikkeling 2020-2023

In de ledenvergadering d.d. 19 mei 2017 is een strategisch plan aangenomen met als doel de financieel-technisch huishouding van de coöperatie voor de langere termijn op orde te brengen. In de extra ledenvergadering in februari 2018 zijn daarvoor de laatste besluiten genomen en is in 2019 een sluitende begroting gepresenteerd op basis van een rendement op vermogen van 3%. In de ledenvergadering van juni 2019 is afgesproken om in de begroting alleen de inkomsten van uit vermogen te begroten. Derhalve is opnieuw een meerjarig tekort geprognoseerd. Daarbij moet worden opgemerkt dat in 2020 voor het eerst ervaring zal worden opgedaan met inkomsten uit verdiepingen. Het is derhalve nog niet voorspelbaar hoe de daadwerkelijke financiële ontwikkeling eruit zal gaan zien door een behoedzame raming van de inkomsten.

Gemeentelijke bijdrage

In de begroting 2020 zijn de gemeentelijke bijdragen opgenomen, zoals bepaald in artikel 3 van de afzonderlijke ledenovereenkomsten. Daarnaast voegt ieder lid structureel een bedrag van € 5000 toe aan haar ledenbijdrage, conform het besluit van de ledenvergadering van 8 februari 2018 jl.

Volgens artikel 9 van de statuten van coöperatie Gastvrije Randmeren dragen de deelnemende gemeenten gezamenlijk bij in de kosten van de coöperatie Gastvrije Randmeren met een verdeelsleutel naar belang. De bijdragen van deelnemers worden jaarlijks geïndexeerd op basis van het prijscompensatiepercentage uit de meicirculaire (de prijsmutatie BBP) van het Gemeentefonds. Voor 2020 zijn de bijdragen ten opzichte van de begroting 2019 met 3,13 % verhoogd, voor 2021 met 2,56%, voor 2022 met 2,95% en voor 2023 met 3,76%.

Belastingplicht

Vanaf 1 januari 2016 is de regelgeving van de vennootschapsbelasting ook van toepassing op de Coöperatie. Aan EFK belastingadviseurs is advies gevraagd en de accountant heeft geconsulteerd met de belastinginspecteur. In het geval winst gemaakt zou worden, is de coöperatie gehouden aan het afdragen van vennootschapsbelasting. Met de belastinginspecteur vindt nog overleg plaats over de voorwaarden om te voldoen aan de samenwerkingsvrijstelling, omdat aan één van de drie voorwaarden vooralsnog niet wordt voldaan.

Financiële advisering

Sinds 1 januari 2018 laat de coöperatie zich financieel ondersteunen door accountantskantoor de Jong & Laan voor de financiële administratie en opstelling begroting en jaarrekening. De controle van de jaarrekening vindt plaats door de vestiging Elst en financiële administratie wordt verzorgd door kantoor Harderwijk. De financiële advisering werpt haar vruchten af in de vorm van een professionaliseringslag op financiële advisering.

Meerjarenbegroting 2020-2023

Programma Randmeren

- doel, kern van het programma, taken en positionering
- bestuurlijke context
- landelijke en regionale ontwikkelingen en afspraken
- doelstellingen, resultaten, activiteiten en middelen 2020

Programma Randmeren in euro's

Toelichting op de begroting

Paragrafen

- paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
- paragraaf financiering

Bijlagen

- begroting op detailniveau
- budget projecten uit reserves
- overzicht aandelen en reserves 2020
- overzicht liquiditeitsplanning

Programma Randmeren

De coöperatie Gastvrije Randmeren heeft tot doel:

Zoals verwoord in de statuten:

1. het behartigen van de bovengemeentelijke belangen van de recreatie binnen het gebied van de Randmeren;
2. het behartigen van de belangen van de natuur binnen het gebied van de Randmeren;
3. het bewaren en bevorderen van het natuur-en landschapsschoon binnen het gebied van de Randmeren;
4. het bevorderen van de watersport in het gebied van de Randmeren.

Kern van het programma

- a. Het opmaken en vaststellen van beleids- en inrichtingsplannen voor de ontwikkeling, de inrichting en het beheer van groengebieden;
- b. Het uitvoeren en/of doen uitvoeren van de vastgestelde beleids- en inrichtingsplannen;
- c. het (doen) onderhouden en exploiteren van de tot stand gebrachte werken en inrichtingen binnen het gebied van de Randmeren ten behoeve van de Leden;
- d. het (doen) verlenen van medewerking bij de uitvoering van werken ten behoeve van de Leden;
- e. en al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

De volgende taken van de coöperatie Gastvrije Randmeren worden begroot

Zoals ook verwoord in de ledenovereenkomsten:

- het jaarlijks maaien van waterplanten in water dieper dan 1.50 meter;
- het onderhouden van aanlegplaatsen voor recreatievaart;
- het uitvoeren van overig klein onderhoud in samenwerking met partijen;
- het aanvullend als betaalde diensten uitvoeren van onder meer kustbeheer;
- het positioneren van Randmeren in (inter)nationaal perspectief;
- het aanjagen van gebiedspromotie vanaf het water richting oevers;
- het uitbreiden en versterken van netwerken van maatschappelijke organisaties;
- Het inbrengen van deskundigheid voor vergunningen en procedures (o.a. N2000);
- Het agenderen van programmatische afstemming ruimtelijk-economische ontwikkelingen;
- Diverse meerjarenprojecten.

Hoe positioneren we het Randmerengebied?

Het Randmerengebied positioneert zich als een bijzonder veelzijdig natuur- en recreatiegebied, centraal gelegen op korte afstand van grote steden en luchthavens. Het 'meeste veelzijdige vrijetijdsgebied van Nederland' grenst aan veel beschermde landschappen, natuurzones en is omgeven door Unesco werelderfgoed. Door de 9 aaneengesloten zoetwatermeren met 80 kilometer lengte en tot 5 kilometer breedte, bevindt de waterrecreatie zich in diep/ondiep water, te midden van zeldzame flora en fauna en water vol waterplanten.

Het Randmerengebied is grotendeels Natura 2000, en heeft daarmee, net als het IJsselmeergebied een bijzondere status. De Zuidelijke Randmeren zijn deels aangewezen als vogelgebied, en de Veluwerandmeren voor vogel- en leefgebied van diverse soorten. Voor waterrecreatie betekent het dat het begrip **watersportparadijs** in toenemende mate zal toegroeien naar watersport op wind, zon en/of spierkracht en zonder uitstoot. In enkele aangesloten gebieden als de Laak bij Bunschoten is elektrisch varen al een verplichting.

Voor de verdere inrichting van het **waterlandschap** met de omliggende fietsroute zijn naar de toekomst toe aanpassingen nodig, geïnspireerd op de principes van architect Frits Palmboom uit de Agenda IJsselmeergebied 2050. Vanuit de praktijk zien we dat landschapsinrichting op basis van integraliteit de beste voorwaarde is voor continue beleving in alle jaargetijden. Zo kunnen recreatie, natuur, erfgoed, sport en vermindering van CO₂ uitstoot goed met elkaar samengaan. De overgangen tussen land en water, diep en ondiep en eiland en kust worden steeds belangrijker voor beleving van waardevolle recreatie in de natuur.

De eeuwvierviering van de Zuiderzeewet in 2018 blikte terug op de overstromingen van de voormalige Zuiderzee. De aankomende 100 jaar beloven een verdere inrichting en ontwikkeling van het waterlandschap met een **hoogwaardig beheer**. De rol van Gastvrije Randmeren voor maaien van waterplanten, zoeken naar innovaties en proefprojecten voor structurele oplossingen ter vervanging van veelvuldig maaien neemt aan betekenis toe. Onze rol wordt gezien, ook in het naastgelegen IJmeer- en Markermeergebied, waarmee continue praktische interactie is op het water en in toenemende mate bestuurlijke interactie. De continue samenwerking met provincie Noord-Holland en Flevoland op terrein van waterrecreatie leert dat verdere samenwerking met omliggende provincies nodig is om de grote uitdagingen aan te pakken. De samenwerking met de waterschappen en Rijkswaterstaat behoeven een nadere verkenning, vooral voor het onderwaterdeel van het gebied.

Bestuurlijke context 2020

De jaren 2018 en 2019 waren verkiezingsjaren voor gemeenten, provincies en waterschappen. De nieuwe Algemene Ledenvergadering (AV) is ingewerkt en de nieuwe coalities bij provincies en waterschappen zijn aan de slag. Het jaar 2020 kan een jaar worden met mooie resultaten, als projecten en procedures goed op stoom komen. Ondertussen kampen vele gemeenten met tekorten op de lopende begroting, waardoor de investeringsmiddelen voor gebiedsinrichting en beheer beperkt zijn. De reguliere co-financieringseis vanuit provincies is dan lastig om aan te voldoen. Voor extra beheermiddelen voor maaien van waterplanten zitten veel gemeenten nu aan het plafond en zijn nieuw type maatregelen nodig, waardoor maaikosten in de toekomst kunnen afnemen.

A. LANDELIJKE TRAJECTEN EN AFSPRAKEN:

1. [Regionaal aanbod waterplanten zuidelijk IJsselmeergebied en Programmatische Aanpak Grote Wateren door I&W](#)

Waterplantenoverlast is in toenemende mate een urgent probleem. De 3-jarige pilot van het Ministerie van I&M van 2014-2016 voor ondersteuning voor een zelfredzame regionaal samenwerkingsverband gaf wel slagkracht, maar geen doorzettingsmacht.

Strategische doorzettingsmacht

De strategische doorzettingsmacht is georganiseerd in een landelijke werkgroep i.h.k.v het Regionaal aanbod waterplanten waarin de volgende maatregelen door het Zuidelijk IJsselmeergebied zijn voorgesteld:

Korte termijn:

1. Maaien, betonnen en (pilots voor) verdiepen van recreatievaargeulen en recreatievaarwater buiten de hoofdvaargeul (beheerd door Rijkswaterstaat)
2. Communicatie en zonering, over bevaarbaar gebied

Lange termijn:

1. Meekoppelkansen voor verdiepen, zodat tempo ontstaat op meer verdiept en veilig vaarwater
2. Voorwaarden versoepelen van handreiking maaien, in frequentie, hoeveelheid en toegestane tijdvak

Operationele doorzettingsmacht

Uit de evaluatie van twee keer maaien op het Eem- en Gooimeer blijkt dat het doel van een continue bevaarbaar recreatiewater buiten de hoofdvaargeul niet behaald is. In de maand juni/juli/augustus is het gebied tweemaal drie weken bevaarbaar geweest en ook in september bleven dikke bossen fonteinkruiden aan de oppervlakte drijven in plaats van naar de bodem af te sterven. Het vaarseizoen was nu feitelijk tot ca. de eerste week van juni in plaats van tot en met oktober, behoudens één of twee keer drie weken na een maaibeurt.

Inzet van de diensten van een start-up in drone- en camerabeelden leverde in 2018 en 2019 zeer goed beeldmateriaal op voor aansturing en monitoring van het maaien. Ook levert het inzicht op in het groeigebied van diverse waterplanten en afwijkingen bij (tijdelijke) vaargeulen uit het verleden. In 2020 zullen de beelden uit 2019 ten volle worden benut voor de planvorming.

Ter voorbereiding van structurele maatregelen uit het regionaal aanbod zal de coöperatie met al haar partners een maai- en innovatieprogramma opzetten voor 2020 waarin diverse proefprojecten worden voorgesteld. Vanwege de vergunningverlening via twee compartimenten wordt aangesloten bij het compartiment voor vergunningverlening door Noord-Holland, dwz de Zuidelijke Randmeren. Financiering van dit maai- en proefprogramma is onderwerp van gesprek tijdens de consultatieronde in najaar 2019 en is derhalve een separaat voorstel.

De hoeveelheid en de dichtheid van de waterplantengroei is ook buiten de Randmeren in het IJmeer en Markermeer nu een dermate groot issue dat op initiatief van de Coöperatie en provincie Noord-Holland met omliggende gemeenten over een samenwerkingsverband wordt gesproken. Het taakgebied is in eerste instantie waterplanten maaien. De samenwerkingsrol van Gastvrije Randmeren moet nog vorm en inhoud krijgen, zodra het aan de orde is volgt een voorstel.

2. [Agenda IJsselmeergebied 2050, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat](#)

De coöperatie is door het Ministerie gevraagd nauw aan te haken bij de Agenda IJsselmeergebied 2050. Dit traject is tweeledig en bestaat uit de conceptuele ontwikkeling van de agenda voor de landelijke omgevingsvisie en daarnaast bestuurlijk uit invloedsrol gebiedspartners via het ROIJ (regionaal overlegorgaan maatschappelijk veld) in het BPIJ (Bestuurlijk Platform IJsselmeergebied van Rijk en regio).

Nu de Agenda 2050 is ondertekend en aangeboden aan de Tweede Kamer, is de ontwikkeling van het onderdeel recreatie & toerisme (inclusief waterplanten) voor de leden van Gastvrije Randmeren het meest relevant. De aanbesteding van de verkenning in het najaar van 2019 zorgt ervoor dat in 2020 de verkenning zal worden uitgevoerd en gebiedspartners zullen worden betrokken. Daarnaast zijn van belang de I&W uitvoeringsagenda 2030 en geplande kennis- en innovatieagenda.

B. REGIONALE ONTWIKKELINGEN:

1. Verbeteren bevaarbaarheid met maaien en verdiepen

De Coöperatie heeft een opdrachtgeversrol voor maaien van waterplanten in het Randmerengebied. Voor het invullen van de opdrachtgeversrol is een geldende overeenkomst 2019-2023 voor maaien met de regionale Stichting Maaien Waterplanten.

Voor het invullen van de opdrachtgeversrol is voor de periode 2018-2021 vanuit de leden, provincie Flevoland en samenwerkende hulpdiensten extra maaibudget beschikbaar. Daarnaast is door provincie Noord-Holland een éénmalig budget beschikbaar gesteld voor het voorbereidingstraject voor verdiepingen in het Gooimeer en volgt van provincie Flevoland een budget voor recreatievaargeulen in het Eemmeer. Met provincie Utrecht wordt in 2020 gesproken over een concrete bijdrage voor het Eemmeer.

De verwachte inkomsten voor verdiepen zijn tot op heden afhankelijk gesteld van de inkomstenstroom uit het IIVR-project voor verdiepen in het Veluwemeer. Vanwege de omvang van de waterplantenproblematiek en de verwachte groei van recreatie en druk op de leefomgeving is het van belang om als coöperatie initiatief te nemen.

Separaat aan de begroting volgt een voorstel met initiatieven voor verdiepingen in het Randmerengebied, waarbij alle leden in de toekomst kunnen profiteren door opbrengsten van zandwinning te koppelen aan kosten voor baggeren en daarmee verdiepingen in het gehele gebied te realiseren. Daarvoor is een (onderwater)inrichtingsplan voor het geheel benodigd, waarvoor het belangrijk is schouder aan schouder op te trekken en de handen op elkaar te krijgen. Financiering van beide onderdelen is onderwerp van gesprek in de consultatieronde van najaar 2019. De reeds lopende kustvisies ondersteunen deze lijn.

2. Groot onderhoud eilanden en aanlegplaatsen

Voor 2020 staat, op basis van het in 2019 opgestelde MJOP 2020-2039, geen groot onderhoud van de in beheer zijnde aanlegvoorzieningen gepland. In navolging van dit MJOP, zal er in 2020 een MJOP Verdiepingen worden opgesteld. Een besluit zal worden voorbereid omtrent (de financiering van) het langjarig groot onderhoud van de in beheer hebbende aanlegvoorzieningen en onderhoudsverdiepingen.

3. Gebiedsontwikkeling door meerjarige programma's

De Coöperatie Gastvrije Randmeren werkt aan de opgaven van IIVR, Eilanden op orde en Uitvoeringsagenda Recreatie aan de ontwikkeling van natuur en recreatie in het gebied. Gastvrije Randmeren doet dat samen met haar partners vanuit meerdere rollen: aanjager, participant, initiatiefnemer, ontwikkelaar, financier, etc..

Op de kaartjes op de volgende pagina's zijn de projecten integraal weergegeven vanuit IIVR, eilanden op orde en de Uitvoeringsagenda, waar we samen met u in 2020 resultaat op willen behalen.

FIETSEN ROND DE RANDMEREN

① realiseren voorzieningen (bankjes, picknickplekken, watertappunten, laadpalen, schuilvoorzieningen) en iconische punten (LandArt, uitzichtpunten) aan Zuiderzeeroute en Rondje Randmeren

② verbeteren bebording op delen van de routes

DRONTERMEER

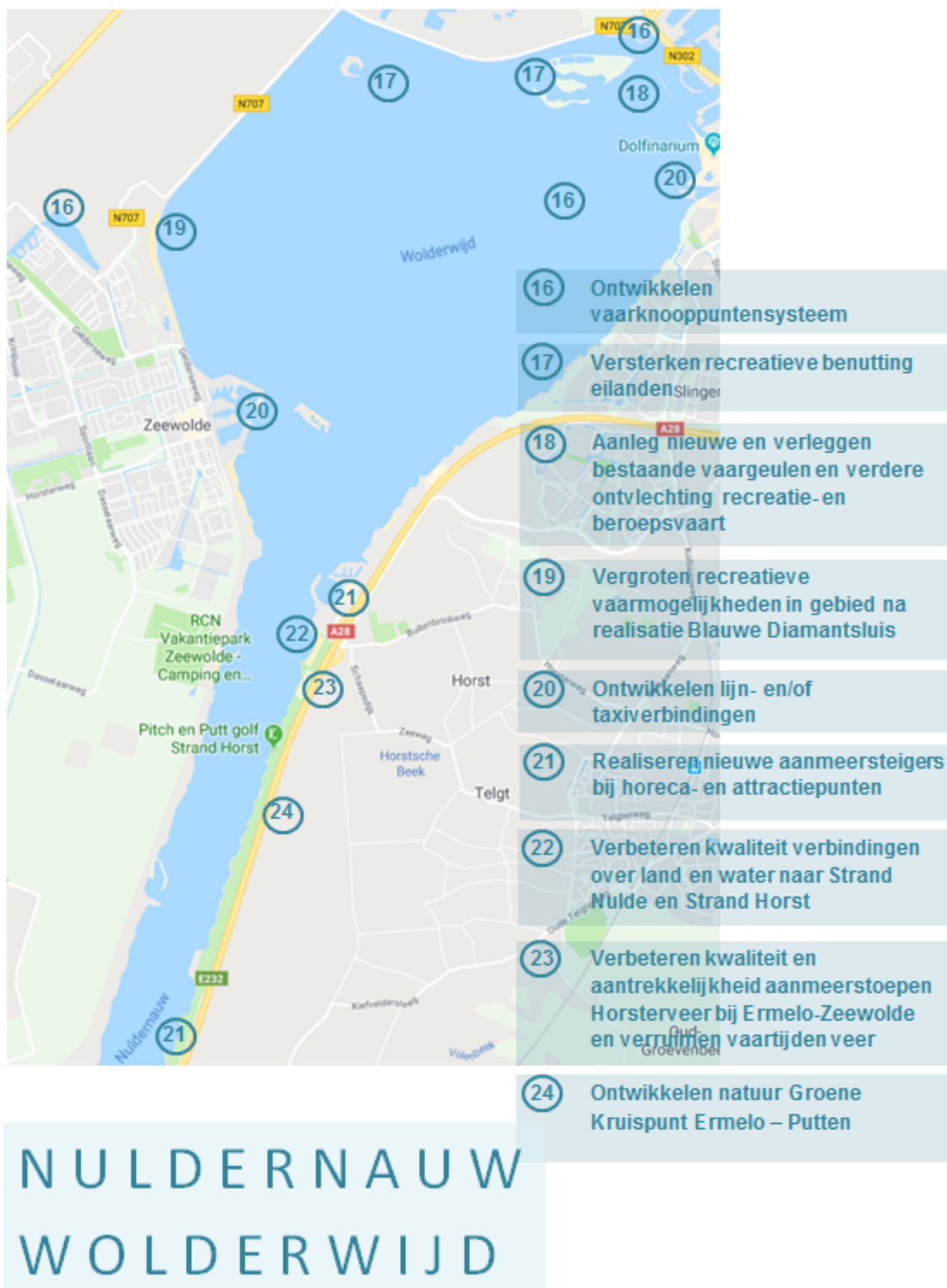
- 3 ontwikkelen Voorlanden Drontermeer(dijk) voor natuur en recreatie met behoud van aanlegvoorzieningen Smient en Meerkoet
- 4 realiseren recreatieve verbindingen en -knooppunt bij Reevesluis met uitkijktoren en voorzieningen
- 5 doortrekken fietsroute Noordeinde - Kampen met voorzieningen
- 6 realiseren (recreatieve) fiets- en wandelverbinding over Brug N307 Roggebot - Kampen
- 7 Realiseren haventje Gelderse Sluis / Noordeinde als meekoppelkans bij dijkversterking Noordelijke
- 8 Verdiepen kanowedstrijd baan
- 9 Inrichten vogelobservatiepunt Oldebroek

VELUWEMEER

- 10 Ontwikkelen lijn- en/of taxiverbindingen over water: Harderwijk, Elburg, Kampen
- 11 Ontwikkelen Ecolint Elburg door aanleggen rietoevers
- 12 Versterken recreatieve benutting eilanden Ral en Pierland
- 13 Uitbreiden veerverbinding Bremerbaai – Hoge Bijssel en ontwikkelen nieuwe aanlegsteiger
- 14 Recreatief aantrekkelijk maken locatie Hoge Bijssel/Nunspeet aan Zee
- 15 Vergroten recreatieve vaarmogelijkheden door aanleg en verdiepen vaargebieden

NIJCKERK NAUW

25 Vergroten recreatieve vaarmogelijkheden in gebied Nijkerk aan Zee, Spakenburg, Hulckesteinse Bos en Eemhof en benutten nieuwe ontsluiting Randmeren na realisatie botenlift De Laak

26 Ontwikkelen recreatiemogelijkheden Hulckesteinse Bos en aanlegsteiger Hameland

27 Ontwikkelen (vaar)verbinding Nijkerk aan Zee naar Hameland en Nijkerk Centrum

28 Ontwikkelen gebied Nijkerk aan Zee met strand, horecavoorzieningen en camperplaatsen en ontwikkelen (vaar)verbinding Nijkerk aan Zee - Nijkerk Centrum - Nijkerk Centrum

GOOIMEER-EEMMEER

29 Participeren in Kustvisie Huizen en Kustvisie Gooise Meren

30 Verbeteren vaarmogelijkheden op beide meren door ontwikkelen recreatieve vaargeulen en vaargebieden

31 Ontwikkelen vaarknooppuntensysteem Almere met aansluiting op Gooimeer.

32 Vergroten recreatieve aantrekkelijkheid en mogelijkheden eiland Huizerhoef, te starten met het opstellen van een plan

33 Inrichten gebied tussen Strand Stichtse Brug en Huizerhoef voor kano, sup en dergelijke.

34 Revitaliseren eiland De Dode Hond voor natuurrecreatie door aanleg vooroevers

Jaarlijkse taken op het gebied van beheer & onderhoud, exploitatie en (recreatie)ontwikkeling, gebiedsontwikkeling natuur en recreatie en gebiedspositionering

Doelstelling Beheer & Onderhoud, exploitatie en (recreatie)ontwikkeling	Resultaten	Activiteiten
Het zorg dragen voor beheer en onderhoud van de voorzieningen en watergebieden in de Randmeren die onder de verantwoordelijkheid van de Coöperatie vallen	Het investeren in de staat van onderhoud en veelzijdigheid van de eilanden en aanlegplaatsen in de Randmeren	Het zorg dragen voor uitvoering van groot en klein onderhoud eilanden en aanlegplaatsen en faciliteren van minimaal voorzieningenniveau zoals zwemgelegenheid en natuurtoiletten
	Het brengen en houden van een goede staat van onderhoud in diepte van de recreatieve vaargeulen, aanvaargeulen en ligplaatsen van eilanden en rietvrije schaatsroute etc.	Het uitvoeren van opdrachtverlening voor verdiepingen, betonningen e.d. Het geven van follow-up aan MJOP Eilanden en MJOP waterdiepte havens en geulen
	Het zorg dragen voor bevaarbaar gebied met collectieve funding, door maaien waterplanten en bijpassend betonningsplan	Uitvoering overeenkomst 2019-23 met Stichting Maaïen Waterplanten met inzet op innovatie en maaïen 4.0, follow-up van 3.0 in 2019 (784 hectare, frequentie tweemaal en betonningsplan) en mediawoordvoering
	Het boeken van strategische resultaten op niveau IJsselmeergebied voor beheer problemen	Advisering en kar trekken op strategisch politiek bestuurlijk niveau
Financieel bijdragen in de exploitatie voorzieningen met een publiek belang teneinde de prijs ervan voor de burgers op een acceptabel niveau te houden en bezoekers gastvrij te ontvangen	Bezoekerspotentieel van eilanden vergroten, bereikbaarheid over water verbeteren en zorg dragen voor eilandbeheerders	Faciliteren collectieve voorzieningen, zoals seizoenkaart voor eilandbezoekers, vlaggenmasten voor beheerders of bijdrage exploitatie fietspont
Faciliteren productontwikkeling voor combinatie fiets en water in het randmerengebied	Goed lopend contact met aanbieders Fiets/vaarkavakanties en productontwikkeling met eilandbeheerders, bedrijfsleven en havens	Relatiebeheer met landelijke en regionale partners in waterrecreatie en fiets, verbinden partners en mediawoordvoering

Gebiedsontwikkeling natuur en recreatie

Doelstelling Gebiedsontwikkeling natuur en recreatie (IIVR)	Prestaties	Activiteiten
Effectieve en samenhangende gebiedsontwikkeling aan de hand van externe initiatiefnemers als RWS, Waterschappen, I&W e.d.	Verbinding in het netwerk en signalering kansen en sturing op recreatiebelang en natuurbeleving	Advies en follow-up op landelijke/regionale gebiedsontwikkelingsprojecten voor o.a. hoogwaterwaterbescherming, ontwikkeling IJsselmeergebied en lokale gebiedsontwikkeling, o.a. inrichtingsplannen
		Advies en follow-up aanleghavens, fietspaden e.d. beide zijden Drontermeer i.v.m. effect hoogwaterbeschermingsproject IJssel/Randmeren
Meerjarige programma's/projecten uit reserves		
IIVR-programma voor ontwikkeling natuur en recreatie 2000-2021	Ontwikkeling Rietoevers Veluwemeer, aanleg groene kruispunt, vergroten vaarmogelijkheden en fietspad Reevesluis	Projectbeheer en -uitvoering
Uitvoeringsagenda recreatieve ontwikkeling Randmeren 2018-2021	Vergroten van kwaliteit en hoeveelheid recreatievoorzieningen	Concrete projecten tot ontwikkeling brengen in dynamiek en samenwerking met provincies en publiek-private partners aan beide zijden van het water
Meerjarige programma's / projecten via exploitatie		
Meerjarige projecten B&O voor vergroting kwaliteit eilanden en aanleghavens in project 'Basis op orde'	Eilanden per cluster revitaliseren op basis van een individuele eigenheid en aantrekkelijkheid	Meerjarige projecten voor groot onderhoud en doorontwikkeling, inclusief subsidie van provincie Noord-Holland (Dode Hond)
Maaien, betonnen en verdiepen 2019-2022, met perspectief op minder maaigebied door verdiept recreatiewater	Opstart van innovatief traject gericht op meer recreatievaargeulen, verdiept of gemaaid recreatiewater, veilig gemarkeerd met betonning	Initiatieven nemen voor concrete verbeteringen in vaargebied in balans met natuurbelangen.

Doelstelling Gebiedspositionering: omliggende steden en internationaal	Resultaten	Activiteiten
Het gebied online en off-line positioneren op basis van eigentijdse beleving, daar waar het kan publiek-privaat met ondernemers langs het water	Follow-up content ontwikkeling website, online campagnes in het zomerrecreatieseizoen voor fietser, waterrecreant e.d. Nationaal: Doorlopende informatievoorziening online en off-line via themakaarten, nationale media en sterke merken Positioneren van Randmeren in campagnes van stakeholders uit het gebied Uitbreiden relevant bestuurlijk en bedrijvensnetwerk	Productie en verspreiding van online en off-line themakaarten, gebiedsinformatie en Randmerenmagazine. Magazine in oplage 50.000 voor inwoners 10 omliggende steden en aanvullend voor bezoekers gebied Eilanden en Zuiderzeefietsroute positioneren in top 3 NL positie Internationaal: In samenspraak met regionale bureaus/platforms voor toerisme In de regio IJmeer/Markermeer gezicht geven aan samenwerking voor maaian
Stimuleren van verblijfsrecreatie op het water en op de eilanden	Informerende van (vaar)publiek over bestaan en mogelijkheden van de natuureilanden	Uitgeven van een Booqi-folder voor positionering van de eilanden en samenwerking met gemeenten die al Booqi al hebben geïntroduceerd.
Nieuwe gebiedsontwikkelingen vanuit gemeenten inzetten voor(inter)nationale positionering	Bijzonderheden en vernieuwing Randmeren uitvergrooten in groter verband	2 publieke werken en inrichtingen projectmatig (inter)nationaal positioneren
Nieuwe initiatieven/nieuwe evenementen bevorderen en ondersteunen in de rol van netwerkpartner	Zichtbaarheid in online en offline publicaties	Relatiebeheer met bedrijven en overige stakeholders

Programma Randmeren (in euro's)

Financiële begroting

Budget	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	gerealiseerd	Begroting	Begroting	planning	planning	planning
opbrengsten:						
Rendement vermogen	-279.046	300.000	146.500	111.500	111.500	111.500
Bijdragen gemeenten	244.323	330.358	340.699	349.421	359.729	373.254
Bijdragen waterplanten maaier gemeenten	93.500	59.700	103.260	59.700	16.500	5.000
Bijdragen waterplanten maaier provincies		60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Exploitatieopbrengsten aanlegplaatsen	16.278	15.000	17.500	19.500	21.500	23.500
Gebiedspromotie en positionering regulier						
B&O verdiepen voor recreatie		100.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Afrekening subsidie waterplanten						
Totaal inkomsten	75.055	865.058	817.959	750.121	719.229	723.254
kosten:						
Financiën	-28.585	-15.358	-21.047	-21.743	-24.363	-28.757
Bedrijfsvoeringskosten en personeel	-233.048	-348.000	-352.000	-360.000	-368.000	-376.000
Bureaunkosten en extra personeel	-119.248	-49.000	-49.000	-49.000	-49.000	-49.000
B&O regulier	-229.303	-256.700	-305.260	-261.700	-218.500	-207.000
B&O groot onderhoud	-189.765	-165.000	-50.000			
B&O kosten verdiepen recreatievaargeulen		-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
B&O dotatie voorziening MJOP eilanden			-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Gebiedspromotie en positionering regulier	-41.201	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
Gebiedspromotie en positionering fietsvaarvakanties						
Exploitatiekosten aanlegplaatsen	-18.120	-26.000	-30.000	-32.000	-34.000	-36.000
Totaal uitgaven	-859.270	-1.030.058	-1.022.307	-939.443	-908.863	-911.757
Resultaat voor bestemming	-784.215	-165.000	-204.348	-189.323	-189.634	-188.502
Reservemutaties:						
Algemene reserve	-594.450		-154.348	-189.323	-189.634	-188.502
Reserve B&O Groot Onderhoud	-189.765	-165.000	-50.000	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	0

Reserves meerjarige projecten	Onderstaande bedragen x € 1.000					
<u>Reserve Meerjarige inrichtingsprojecten (incl. IIVR)</u>	saldo	begroting	correctie	saldo	begroting	saldo
	per 1-1-2019	in 2019		per 1-1-2020	in 2020	per 1-1-2021
Totaal	11.144	-757		10.387	-683	9.704
<u>Reserve B&O Groot Onderhoud</u>	saldo	begroting	correctie	saldo	begroting	saldo
	per 1-1-2019	in 2019		per 1-1-2020	in 2020	per 1-1-2021
Totaal	760	-165		595	-50	545

Toelichting op Programmabegroting

Opbrengsten

Rendement vermogen:

Het geprognostiseerde rendement vermogen is bijgesteld aan de rentecoupons en verwachte dividenden, waartoe besloten is in de Algemene Vergadering van juni 2019. Koerswinsten en –verliezen die leiden tot vermogenstoename of –afname kunnen niet worden begroot en worden derhalve niet opgenomen.

Bijdragen gemeenten:

De bijdragen gemeenten zijn conform de afspraken van individueel belang met een vaste opslag per lid.

Bijdrage waterplanten maaien gemeenten:

Separaat maken we hier de forse incidentele toegezegde bijdragen 2018-2021 zichtbaar en de maaibijdrage op grond van enkele separate DVO's.

Bijdrage waterplanten maaien provincies:

Separaat begroten we de structureel verwachte bijdrage van provincie Flevoland voor waterplanten maaien.

Exploitatieopbrengsten aanlegplaatsen:

De opbrengsten uit verhuur van de eilanden en aanlegplaatsen is in beweging, vanwege het afnemende aantal ligplaatsen door verwijdering van ligboxen en vaker langszij afmeren en werkzaamheden in de buurt van de eilanden. Met ingang van het seizoen 2020 is een stijging van netto inkomsten geraamd voor inkomsten seizoenkaarten, die in de huidige beheersafspraken worden uitbetaald aan de eilandbeheerders.

B&O verdiepen voor recreatie:

Deze begrotingspost is een raming voor de verwachte inkomsten uit de zandwinning volgens de pilotmethode ontwikkeld onder IIVR voor afzet in het omliggend gebied.

Kosten

Financiën:

De afspraken met de vermogensbeheerder zijn vooralsnog ongewijzigd, maar enige daling wordt voorzien door aflopen van de obligatieportefeuille en stijging door vervolgbeleggingen. Daarnaast is deze post de sluitpost om de begroting in evenwicht te brengen.

Bedrijfsvoeringskosten en vast personeel:

Bij het voorbereiden van de begroting is rekening gehouden met de bestaande afspraken voor inkoop van de bedrijfsvoeringszaken als huisvesting, vier personeelsleden, financiën en telefonie.

Bureaukosten en extra personeel:

De raming is op basis van de reguliere bureaukosten en een coördinator eilandbeheer voor technisch en gebruikers toezicht op de eilanden en de beheerders. In vergelijking met 2018 is het deel van de vaste personeelskosten verschoven naar voornoemde post bedrijfsvoeringskosten.

Beheer & Onderhoud regulier:

De jaarlijkse bijdragen aan waterplanten maaien in 2020 is hoger dan ooit, vanwege de toegezegde extra bijdragen van diverse gemeenten en provincie Flevoland. Met ingang van 2021 worden de toegezegde maaibedragen substantieel lager. Om een extra impuls te geven aan 'Meer dan twee keer maaien, budget verdiepingen' is naast deze begroting een extra voorstel geagendeerd met financiering uit het budget voor meerjarige projecten uit reserves.

Het jaarlijkse bedrag voor klein onderhoud van de eilanden en aanlegplaatsen is gesplitst in een deel voorziening voor toekomstig groot onderhoud in het kader van een MeerJarig Onderhouds Programma (MJOP) en een deel beschikbaar voor de jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden voorafgaand en tijdens het vaarseizoen. Met ingang van boekjaar 2020 zal een voorziening worden gevormd voor toekomstig groot onderhoud en vindt hiertoe jaarlijks een dotatie plaats.

Beheer & Onderhoud groot onderhoud:

Deze post betrof tot 2018 de eilandprojecten volgens "investeringsproject basis op orde" waarvoor door de leden € 500.000 uit de algemene reserve beschikbaar was gesteld. Deze projecten lopen via de exploitatie en zijn gedekt door de Reserve B&O Groot Onderhoud. Voor 2020 worden geen grote werken verwacht en is derhalve een beperkt bedrag begroot. Het voorgestelde budget ad € 50.000 betreft de verdere planvoorbereiding voor fase 2 voor o.a. realisatie van twee vooroevers en eco-toiletvoorziening voor eiland Dode Hond.

Beheer & Onderhoud kosten verdiepen recreatievaargeulen:

Voor de inrichting van het nieuwe waterlandschap met ruimte voor de "kleinere" waterrecreatie en recreatievaargeulen, naast de hoofdvaargeul waar ook de beroepsvaart van gebruik maakt, is vooralsnog een startbudget begroot. In 2019 is dit onderdeel nog niet tot realisatie gekomen. Dit is een meerjarig project, dat in eerste instantie via de exploitatie wordt begroot en gaat om verdiepen, extra maaien, proef- en onderzoekswerkzaamheden, verwaarden en personele kosten. Aan provincies en gebiedspartners wordt gevraagd hierop aan te sluiten.

Exploitatiekosten aanlegplaatsen:

De activiteiten ten behoeve van de exploitatie zijn divers (incl. fietsveer) en beslaat een vast deel voor vlaggen, bebording e.d. en een variabel deel samenhangend incidenten als illegaal verblijf en natuurverschijnselen als de eikenprocessierups. Daarnaast zijn er vaste lasten vanuit waterschappen e.d. Uitbetaling van de opbrengst seizoenkaarten zorgt voor een relatieve ophoging van deze kostenpost.

Gebiedspositionering en publicatie regulier:

De activiteiten ten behoeve van positionering van het gebied zijn vastgelegd op de te verwachten uitgaven voor productontwikkeling en online en offline publicaties.

Paragrafen

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf omvat het onderhoud van kapitaalgoederen zoals grond, water, groen en bouwwerken. De coöperatie Gastvrije Randmeren heeft als 'kapitaalgoederen' de volgende aanlegplaatsen in beheer:

Eilanden per meer	eigenaar	Beheerpercentage Coöperatie
Drontermeer		
Smient	Dronten	100%
Meerkoet	Dronten	100%
Kleine Zwaan	Dronten	100%
De Eekt	SBB-RVB (2%)	2% van SBB-RVB
Veluwemeer		
De Ral	Dronten	50% + 50% Aquacentrum
Pierland	Dronten	100%
De Kluut	SBB	25% + 75% Molecaten
Wolderwijd		
Knarland	RBV->Natuurmonumenten	33% + Natuurmonumenten
De Biezen	SBB	100%
De Zegge	Zeewolde	33%
De Leidam	Rijksvastgoedbedrijf	100%
Nuldernauw		
Wijland	SBB-RVB	100%
Eemmeer		
De Dode Hond	SBB	1%
Gooimeer		
Huizerhoef	SBB	50% -> 100%
De Schelp	SBB	100%

Eilanden in omgeving		
IJsseloog (Ketelmeer)	RVB->RWS beheer	Geen recreatie
Kattendiep (Ketelmeer)	Kampen	Kampen 100%
IJsselmonding	RVB->SBB	Geen recreatie
De Snip (Drontermeer)	SBB	Geen recreatie
De Kwak (Drontermeer)	SBB	Geen recreatie
De Krooneend (Veluwemeer)	SBB	0%, geen recreatie
Hameland (Nijkerkernauw)	SBB	0%, is verwijderd
't Hoofd (IJmeer)	SBB	0%, is onbeheerd

Paragraaf Financiering

De financieringsparagraaf heeft als doel het financieringsbeleid weer te geven. Het financieringsbeleid heeft de volgende doelstellingen:

- het tegengaan van ongewenste financiële risico's (rente-, liquiditeitsrisico's e.d.);
- het minimaliseren van de rentekosten en optimaliseren van de rente- en dividendinkomsten;
- behouden van de toegang tot de financiële markten.

Een coöperatie is een private rechtsvorm. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) is op de coöperatie niet van toepassing. De coöperatie Gastvrije Randmeren, als samenwerkingsverband van (voornamelijk alleen) gemeenten, heeft er tot op heden voor gekozen om grotendeels een vergelijkbaar risiconiveau te hanteren als bij toepassing van de wet Fido met uitzondering van het schatkistbankieren en aanvullend te beleggen met een defensief profiel.

Renterisicobeheer

De coöperatie heeft geen vaste schulden, zodat hiervoor geen renterisico bestaat. Wel heeft de coöperatie Gastvrije Randmeren een vermogen dat rendement oplevert. Het verwachte rendement op vermogen is in 2015 door verlaging van de rente negatief geprognoseerd. Op advies van vermogensbeheer is in de algemene vergadering van mei 2016 een besluit genomen voor een defensief beleggingsprofiel dat leidt naar 3% rendement prognose. In deze begroting is rekening gehouden met een dergelijk profiel voor een bedrag van 10 mln. euro tegen gemiddeld 3% rendement, maar is bij de inkomsten onder rendement vermogen voorzigtiger geraamd door opname van (te) ontvangen rentecoupons en dividenden.

Liquiditeitsrisico

De coöperatie Gastvrije Randmeren hanteert tot op heden een vergelijkbaar risiconiveau als bij toepassing van de wet Fido met uitzondering van het schatkistbankieren.

BTW-plicht en Vennootschapsbelastingplicht

De coöperatie Gastvrije Randmeren is BTW-plichtig en sinds 2016 vennootschapsbelastingplichtig. De uitgaven voor Groot Onderhoud aan de eilanden zijn niet aangemerkt als investeringen, omdat er nauwelijks inkomsten uit voortvloeien en de eilanden dus het karakter van een voorziening hebben. Bij de jaarrekening 2017 zijn de IIVR-programmamiddelen definitief als reserve aangemerkt, waardoor de meerjarige projecten uitgevoerd in het gehele gebied en gefinancierd uit de reserves, buiten de vennootschapsbelastingplicht vallen. Voor de uitgaven in de exploitatie wordt nog steeds ingezet op verkrijging van de samenwerkingsvrijstelling onder de vennootschapsbelasting. In 2020 zal blijken of het lukt om te voldoen aan de drie voorwaarden. Er is gezien de negatieve resultaten voornamelijk geen sprake van een feitelijke Vpb-last.

Bijlagen

- **Begroting 2020 – 2023 op detailniveau**
- **Budget projecten**
- **Overzicht aandelen en reserves**
- **Overzicht liquiditeitsplanning**

Begroting 2020 – 2023 op detailniveau

Budget	2018 gerealiseerd	2019 begroot	2020 begroot	2021 planning	2022 planning	2023 planning
opbrengsten:						
Verkoopverlies obligaties	216.766-					
Verkoopverlies aandelen	14.775-					
Couponrente	130.707		120.000	86.000	86.000	86.000
Dividend	38.387		25.000	25.000	25.000	25.000
Bankrente	3.839		1.500	500	500	500
Nog ongerealiseerd	220.438-					
totaal rendement vermogen	279.046-	300.000	146.500	111.500	111.500	111.500
Gemeente Almere	21.718	27.254	28.107	28.827	29.677	30.793
Gemeente Blaricum	5.429	10.564	10.894	11.173	11.503	11.935
Gemeente Bunschoten	21.718	27.254	28.107	28.827	29.677	30.793
Gemeente Dronten	21.718	27.254	28.107	28.827	29.677	30.793
Gemeente Eemnes	5.429	10.564	10.894	11.173	11.503	11.935
Gemeente Elburg	21.718	27.254	28.107	28.827	29.677	30.793
Gemeente Ermelo	10.859	16.127	16.632	17.058	17.561	18.221
Gemeente Gooise Meren	21.718	27.254	28.107	28.827	29.677	30.793
Gemeente Harderwijk	21.718	27.254	28.107	28.827	29.677	30.793
Gemeente Huizen	21.718	27.254	28.107	28.827	29.677	30.793
Gemeente Kampen	10.858	16.126	16.631	17.057	17.560	18.220
Gemeente Nijkerk	10.858	16.126	16.631	17.057	17.560	18.220
Gemeente Nunspeet	10.858	16.126	16.631	17.057	17.560	18.220
Gemeente Oldebroek	5.429	10.564	10.894	11.173	11.503	11.935
Gemeente Putten	10.859	16.127	16.632	17.058	17.561	18.221
Gemeente Zeewolde	21.718	27.254	28.107	28.827	29.677	30.793
totaal gemeenten	244.323	330.358	340.699	349.421	359.729	373.254
Seizoenskaarten Randmeren	8.748	7.500	10.000	12.000	14.000	16.000
Huuropbrengsten aanlegplaatsen	7.530	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Gebiedspromotie en positionering regulier						
Bijdragen waterplanten maaien gemeenten	93.500	59.700	103.260	59.700	16.500	5.000
Bijdragen waterplanten maaien provincies		60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
B&O verdiepen voor recreatie		100.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Afrekening subsidie waterplanten						
Totaal jaarlijkse opbrengsten	75.055	865.058	817.959	750.121	719.229	723.254
kosten:						
bedrijfsvoeringskosten						
Bureaunkosten en extra personeel	119.248-	49.000-	49.000-	49.000-	49.000-	49.000-
Bedrijfsvoeringskosten en personeel	233.048-	348.000-	352.000-	360.000-	368.000-	376.000-
Financien	28.585-	15.358-	21.047-	21.743-	24.363-	28.757-
Duurzame inrichting en natuurbeheer						
B&O regulier	19.398-	25.000-	30.000-	30.000-	30.000-	30.000-
B&O groot onderhoud	189.765-	165.000-	50.000-			
B&O dotatie voorziening MJOP eilanden			45.000-	45.000-	45.000-	45.000-
Ruimte voor sport en recreatie op het water						
B&O waterplanten maaien	209.905-	216.700-	260.260-	216.700-	173.500-	162.000-
B&O kosten verdiepen recreatievaargeulen		100.000-	100.000-	100.000-	100.000-	100.000-
B&O onvoorzien		15.000-	15.000-	15.000-	15.000-	15.000-
Fietsrecreatie						
Bijdrage Exploitatiekosten aan fietspont		5.000-	5.000-	5.000-	5.000-	5.000-
Meer genieten van water, eilanden, natuur						
Uitbetaling seizoenskaarten en aanlegplaatsen	6.899-	6.000-	10.000-	12.000-	14.000-	16.000-
Exploitatiekosten aanlegplaatsen	11.221-	15.000-	15.000-	15.000-	15.000-	15.000-
Gebiedspromotie en positionering regulier	41.201-	70.000-	70.000-	70.000-	70.000-	70.000-
Gebiedspromotie en positionering fietsvaarvakanties						
Totaal jaarlijkse kosten	859.270-	1.030.058-	1.022.307-	939.443-	908.863-	911.757-
Resultaat voor bestemming	784.215-	165.000-	204.348-	189.323-	189.634-	188.502-
Kosten B&O Groot Onderhoud ten laste van de reserve	189.765-	165.000-	50.000-			
Netto resultaat	594.450-	-	154.348-	189.323-	189.634-	188.502-

Budget projecten uit Reserves

Meerjarige inrichtingsprojecten (incl. IIVR)						
bedragen x 1000,- euro						
project	saldo per 1-1-2019	begroting in 2019	herallocatie	saldo per 1-1-2020	begroting in 2020	saldo per 1-1-2021
1. Rietoevers Veluwemeer	5.239	-300		4.939	-150	4.789
2. Aanleggen groene kruispunt Nuldernauw	386	-20		366	-50	316
3. Vergroten vaarmogelijkheden Veluwemeer	4.439	-100		4.339	-100	4.239
4. Aanleggen recreatiegebied Bremerberg	101			101		101
5. Aanleggen fietsroutes Harderwijk - Roggebotsluis	491	-204		287	-250	37
6. Uitvoeringsagenda recreatieve ontwikkeling Randmeren	489	-133		356	-133	223
totaal	11.144	-757	0	10.387	-683	9.704

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Meerjarige inrichtingsprojecten (incl. IIVR)	gerealiseerd	Begroting	Begroting	planning	planning	planning
Jaarschijf projecten						
1. Rietoevers Veluwemeer	-14.514	-300.000	-150.000	-300.000	-100.000	-100.000
2. Aanleggen groene kruispunt Nuldernauw		-20.000	-50.000	-186.000		
3. Vergroten vaarmogelijkheden Veluwemeer	-88.819	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
4. Aanleggen recreatiegebied Bremerberg						
5. Aanleggen fietsroutes Harderwijk - Roggebotsluis		-204.000	-250.000			
6. Uitvoeringsagenda recreatieve ontwikkeling Randmeren	-111.494	-133.000	-133.000	-115.000		
	-214.827	-757.000	-683.000	-701.000	-200.000	-200.000
Bijdrage reserve inrichting recreatie en natuur	214.827	757.000	683.000	701.000	200.000	200.000

Reserve B&O Groot Onderhoud

B&O Groot Onderhoud						
bedragen x 1000,- euro						
project	saldo per 1-1-2019	begroting in 2019	correctie	saldo per 1-1-2020	begroting in 2020	saldo per 1-1-2021
1. Project Eiland Dode Hond (Eemmeer)*	295	0		295	-50	245
2. Project Eiland De Biezen (Wolderwijd)	60	-60		0		0
3. Project Eiland De Eekt (Drontermeer) fase 2	105	-105		0		0
4. Overige Groot Onderhoud projecten	300			300		300
totaal	760	-165	0	595	-50	545

* Voor 2019 is € 150.000 begroot waarop de raming voor het te ontvangen subsidievoorschot van € 150.000 in mindering is gebracht.

Overzicht aandelen en reserves 2020-2023

bedragen x € 1.000	2019		2020		2021		2022		2023		2024
	saldo begin dienstjr.	mutaties	saldo begin dienstjr.	mutaties	saldo begin dienstjr.	mutaties	saldo begin dienstjr.	mutaties	saldo begin dienstjr.	mutaties	saldo begin dienstjr.
Aandelen											
Ledenrekening Leden A	130		130		130		130		130		130
Ledenrekening Leden B	90		90		90		90		90		90
Totaal aandelen	220	0	220	0	220	0	220	0	220	0	220
Reserves											
Algemene reserve	1.992	0	1.992	-154	1.837	-189	1.648	-190	1.458	-189	1.270
Reserve B&O Groot Onderhoud	760	-165	595	-50	545		545		545		545
Totaal alg. en best. reserves	2.752	-165	2.587	-204	2.383	-189	2.193	-190	2.004	-189	1.815
Reserve meerjarige inrichtingsprojecten (incl. IIVR)											
1. Rietoevers Veluwemeer	5.239	-300	4.939	-150	4.789	-300	4.489	-100	4.389	-100	4.289
2. Aanleggen groene kruispunt Nulderneauw	386	-20	366	-50	316	-186	130		130		130
3. Vergroten vaarmogelijkheden Veluwemeer	4.439	-100	4.339	-100	4.239	-100	4.139	-100	4.039	-100	3.939
4. Aanleggen recreatiegebied Bremerberg	101		101		101		101		101		101
5. Aanleggen fietsroutes Harderwijk - Roggebotsluis	491	-204	287	-250	37		37		37		37
6. Uitvoeringsagenda recreatieve ontwikkeling Randmeren	489	-133	356	-133	223	-115	108		108		108
Totaal Bedragen IIVR	11.144	-757	10.387	-683	9.704	-701	9.003	-200	8.803	-200	8.603
totaal vermogen	14.117	-922	13.195	-887	12.307	-890	11.417	-390	11.027	-389	10.639

Overzicht liquiditeitsplanning

Liquiditeitsplanning per 31-12 Bedragen x 1000, - euro	2019	2020	2021	2022	2023
	begroting	begroting	planning	planning	planning
Algemene reserve	1.992	1.837	1.648	1.458	1.270
Reserve B&O Groot Onderhoud	595	545	545	545	545
Reserve meerjarige inrichtingsprojecten (incl. IIVR)	10.387	9.704	9.003	8.803	8.603
Ledenrekening Leden A	130	130	130	130	130
Ledenrekening Leden B	90	90	90	90	90
Ledenrekening Leden C					
liquiditeit coöperatie Gastvrije Randmeren	13.195	12.307	11.417	11.027	10.639

Aan het bestuur van Coöperatie Gastvrije Randmeren
Havendam 58
3841 AA HARDERWIJK

Onderwerp: Reactie op jaarstukken

Geacht bestuur,

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dronten heeft kennis genomen van de jaarstukken 2018 en de programmabegroting 2020-2023 van Coöperatie Gastvrije Randmeren.

Het college is bezorgd over de financiële positie en de toekomstbestendigheid van de (meerjaren)begroting van de coöperatie. Wij constateren o.a. het volgende :

- De jaarrekening 2018 vertoont (wederom) een nadelig resultaat (van € 784.215 ten opzichte van € 507.117 over 2017) wat ten laste wordt gebracht van de algemene reserve;
- De coöperatie is er wederom niet in geslaagd een (structureel) sluitende begroting te presenteren. Dit betekent dat wordt ingeteerd op de reserves;
- Het reguliere beheer en onderhoud (waterplanten maaien en jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden aan de eilanden en vaargeulen) sluit met een nadelig resultaat ondanks dat het budget voor waterplanten maaien werd aangevuld met extra bijdragen van gemeenten en provincie Flevoland;
- Grote investeringen op de eilanden worden incidenteel uit de algemene reserve bekostigd.

Nadrukkelijk willen wij aangeven dat de dekking van het begrotingstekort vanuit de Algemene Reserve niet tot in lengte van jaren door kan gaan. Er wordt al een aantal jaar ingeteerd op de algemene reserve. Wij dringen er op aan dat uw bestuur nadenkt over een minimaal weerstandsvermogen van bijvoorbeeld 10% van de begrotingsomvang waarbij een visie wordt gevormd op de ondergrens.

Daarnaast vinden wij het belangrijk dat de structurele beheerskosten inzichtelijk worden voor de beheersbaarheid op de lange termijn. We verwachten dat uw bestuur komend najaar een reëel sluitende begroting presenteert voor 2021.

Bijlage(n): --

Onlangs is de ledenbijdrage aan de coöperatie verhoogd met € 5.000 per lid per jaar. Het college is niet bereid de ledenbijdrage in de toekomst nogmaals te verhogen.

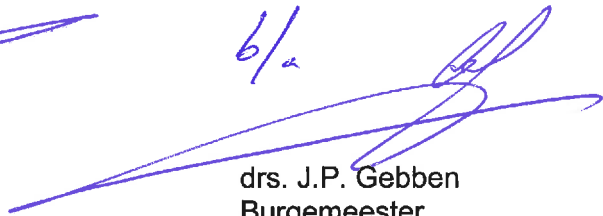
Wij gaan ervan uit dat de coöperatie zich qua taken en verantwoordelijkheden houdt aan de in het verleden gemaakte afspraken zoals opgenomen in de ledenovereenkomst en de bijbehorende statuten. Tijdens het eerstvolgend bestuurlijk overleg komen wij terug op de inhoud van deze brief.

Hoogachtend,

het college van Dronten

Handwritten signature of drs. T. van Lenthe in blue ink.

drs. T. van Lenthe
Secretaris

Handwritten signature of drs. J.P. Gebben in blue ink.

drs. J.P. Gebben
Burgemeester